

LIETUVOS TAUTINIO OLIMPINIO KOMITETO ŽURNALAS

OLIMPINĖ PANORAMA

2018 m. rugpjūtis Nr. 8 (108)

„Ėjau va bank“

Taip sakė diskininkas Andrius Gudžius, lemiamu šeštoju metimu užsitikrinęs Europos čempiono titulą

WWW.LTOK.LT

**EURO
JACKPOT**

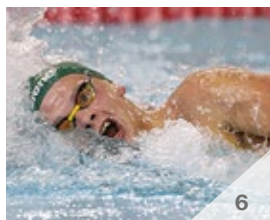
LAIMĖK IKI

9 1 0

MILIJONŲ EURŲ

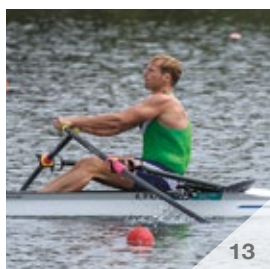
TURINYS

5

SKAITYTOJAMS

LTOK PREZIDENTĖS MINTYS

6

PLAUKIMAS

SIDABRAS – IR PERGALĖ, IR PRALAIMĖJIMAS

10

POKYČIAI

GYVENIMAS PAGAL DU SCENARIJUS

13

MEDALIAI

GALINGI LIETUVIŲ YRIAI

14

ŠVENTĖ

TAUTINĖS OLIMPIADOS JUBILIEJUS

16

ŽAIDYNĖS

KUO NUSTEBINS VELNIO TUZINAS?

18

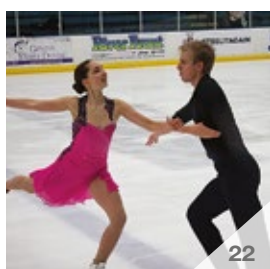
ŽVILGSNIS

ČEMPIONATAS ĮEIS Į LIETUVOS ISTORIJĄ

22

DAILUSIS ČIUOŽIMAS

KREPŠINIO TVIRTOVĖJE – LEDO ŽVAIGŽDUTĖS

24

PREZIDENTAI

TARPUKARIO LIETUVOS VADOVAI IR SPORTAS

26

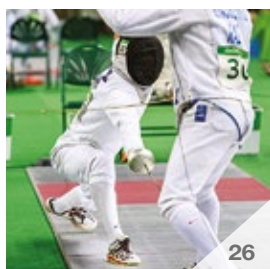
IŠ ARTI

SUNKŪS PENKIAKOVININKŲ METAI

28

ŽYGDARBIS

LIETUVOS BURIUOTOJO ŠUOLIS PER ATLANTĄ

30

PAMAŠTYMAI

IŠ KO GYVENSIM?

31

„LTEAM“ KONFERENCIJA

NUO PASAULIO ČEMPIONO IKI MINISTRO

33

KRONIKA

LTOK ĮVYKIŲ DIENORAŠTIS

34

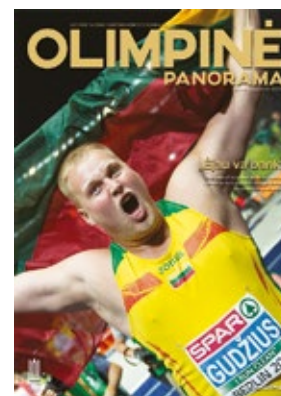
TRADICIJA

TOKIJO ŽAIDYNIŲ TALISMANAI

LIETUVOS TAUTINIO OLIMPINIO KOMITETO ŽURNALAS

Leidžiamas nuo 2003 m.
Nr. 8 (108), 2018 m.

VIRŠELYJE

Disko metimo Europos
čempionas Andrius Gudžius
Alfredo Pliadžio nuotr.

REDAKTORIUS

Bronius Čekanauskas

AUTORIAI

Marytė Marcinkevičiūtė
Lina Daugėlaitė
Inga Jarmalaitė
Julius Bliūdžius
Vytautas Žeimantas
Gediminas Pilaitis
Algis Balsys
Dainius Genys
Pranas Majauskas

FOTOGRAFAI

Alfредas Pliadis
Vytautas Dranginis

KALBOS REDAKTORĖ

Inga Necelienė

MAKETUOTOJAS

Artūras Gimžauskas

KONTAKTAI

Olimpiečių g. 15, LT-09200 Vilnius
panorama@ltok.lt

INTERNETO SVETAINĖ

www.ltok.lt

SPAUSDINA

„Lietuvos ryto“ spaustuvė

TIRAŽAS

4000 egz.
ISSN 1648-6331
Online ISSN 2351-5899

Jei norite dalytis žurnalo medžiaga su savo skaitytojais, privalu pranešti, kad informacijos šaltinis – „Olimpinė panorama“

LTeam KONFERENCIJA

Sporto fanams ir profesionalams

impuls sporto klube,
A. Vienuolio g. 4, Vilniuje

Rugsėjo 13 d.

2018

ORGANIZUOJA

KONFERENCIJOS
PARTNERIS

impuls

RĖMĖJAI

MAXIMA

AUDIMAS

GLIMSTEDT

KOMUNIKACIJOS
PARTNERIAI

Lrytas.lt

RUGSĖJŲ VAIKAI RENKASI SPORTO BŪRELIUS

DAINA GUDZINEVIČIŪTĖ

LIETUVOS TAUTINIO OLIMPINIO KOMITETO PREZIDENTĖ

Rugpjūtį Škotijoje ir Vokietijoje vyko septynių sporto šakų Europos čempionatai. Tarp kone 5 tūkst. atletų dėl medalių varžėsi ir 64 Lietuvos sportininkai – lengvosios atletikos, dviračių sporto, irklavimo, triatlono, gimnastikos ir plaukimo atstovai. Lietuva savo sportininkų neturėjo tik Europos golfo čempionate.

Iškovoti septyni medaliai. Daug tai ar mažai? Kiekvienas medalis Lietuvai yra daug. Ypač šiuo pertvarų metu, kai keičiasi sportininkų rengimo sistema. Aukščiausio lygio sportininkų treneriai ir sporto mokslininkai teigia, o tyrimai rodo, kad centralizuotas atletų ruošimas – pagrindinė viso pasaulio sportininkų sėkmės formulė. Kol kas Lietuva turi kuo džiaugtis, tačiau nerimo prieš Tokijo olimpinės žaidynes labai daug. Lietuvos olimpinio sporto centro netektis gali stipriai pakenkti: tiek atletų skaičiui olimpinėse žaidynėse, tiek jų rezultatams.

Didžiausios pergalės atspindi įvykius LTOK būstinėje. Paskutinį vasaros mėnesį čia lankėsi pasaulio čempionės porinės keturvietės valtys įgulos treneris Mykolas Masilionis. Irklavimo specialistui įteikėme naujos „Toyota Avensis“ raktelius. Šis įvertinimas – ne už Europos sidabrą, kurį jo treniruojama įgula iškovavo šiemet Glazge, o už prieš metus į Lietuvą parvežtą pasaulio čempionų titulą. Tokį sprendimą, bendradarbiaudamas su „Toyota“, dar pavasarį priėmė Lietuvos tautinis olimpinis komitetas, jį patvirtino Lietuvos sportininkų rengimo ir dalyvavimo Tokijo olimpinėse žaidynėse programos ekspertų

komisija. Džiaugiuosi, kad jau ne pirmą kartą komisija atsisuka į trenerius – į profesionalus, kurie dažnai lieka sportininkų šešėlyje. Dar vienas už LTOK lėšas nupirkta automobilis jau laukia Andriaus Gudžiaus trenerio Václavo Kidyko. Jo vizito tikimės rugsėjį.

Rugsėjį prasideda mokslo metai. Tai mėnuo, kai vaikai renkasi aktyvų gyvenimo būdą, sporto būrelius. Tinkamas pasirinkimas gali nulemti visą tolesnį mažo žmogaus gyvenimą. Pratinkime vaikus judėti, mankštintis, drauge su jais judėkime patys. Iššokime, žaiskime, atraskime. Specialistai rekomenduoja mažiesiems išbandyti ne vieną, o kelias sporto šakas. Visos jos formuoja tam tikrus fizinius, koordinacinius, reakcijos, išvermės, mąstymo įgūdžius. Per ankstyvas vaikų profiliavimas į sporto šakas vėliau atsiliepia ne pačiomis geriausiomis formomis, ypač padidėja traumų galimybės. Nereikia iš penkiamečio daryti profesionalo. Leiskime vaikams, kol jie dar vaikai, išbandyti plaukimą, krepšinį, stalo tenisą, gimnastiką, dviračių sportą, Rytų kovos menus. Kas jiems geriausia, kas labiausiai patinka, kam jie labiausiai tinka, kuris sportas juos labiausiai motyvuoja – visa tai paaiškės laikui bėgant su trenerio pagalba arba įsikišus kitiems veiksniams.

Turime mėgti tai, ką darome. Tik tada būsime motyvuoti ir pasieksime rezultatų, įvykdysime išsikeltus tikslus. Nesustokime tobulėti!

Gražaus rugsėjo!

D. Gudžinevičiūtė

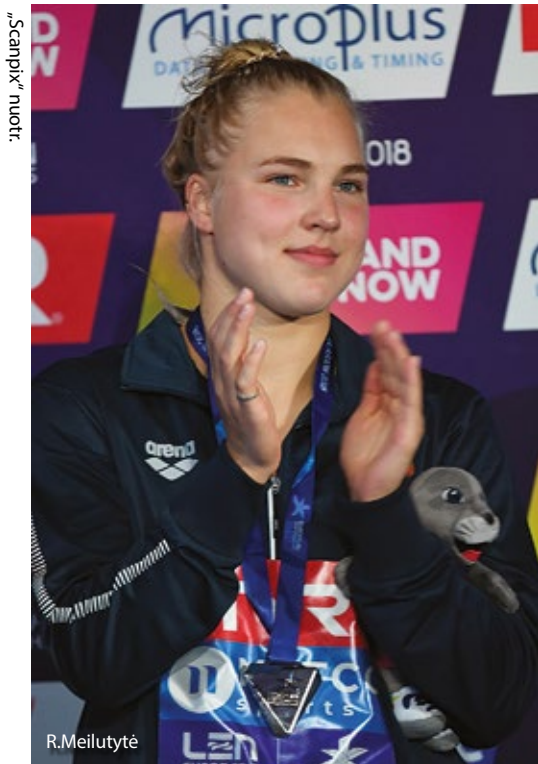
”

RUGSĖJŲ PRASIEDA MOKSLO METAI. TAI MĖNUO, KAI VAIKAI RENKASI AKTYVŲ GYVENIMO BŪDĄ, SPORTO BŪRELIUS. TINKAMAS PASIRINKIMAS GALI NULEMTI VISĄ TOLESNĮ MAŽOJO ŽMOGAUS GYVENIMĄ.

SIDABRAS – IR PERGALĖ, IR PRALAIMĖJIMAS

LIETUVOS PLAUKIMO RINKTINĖ GLAZGE IŠKOVOJO DU SIDABRO MEDALIUS – EUROPOS VICEČEMPIONAIS TAPO RŪTA MEILUTYTĖ (100 M KRŪTINE) IR DANAS RAPŠYS (200 M LAISVUOJU STILIUMI).

JULIUS BLIŪDŽIUS

R.Meilutytė

D.Rapšys

”
PER PAČIAS
VARŽYBAS IŠKART
PO FINIŠO VISŲ
VEIDAI BUVO
AKMENINIAI.
DVIPRASMIŠKA
SITUACIJA: TARSI IR
REIKIA SVEIKINTI,
BET KAD SIDABRAS
NE TAIP BLIZGA.

EMILIJUS VAITKAITIS

Giedrius Titenis liko nstartavęs finaluose, tačiau nudžiugino Simonas Bilis, Andrius Šidlauskas. Krito virtinė šalies rekordų.

„Europos čempionatas – tik pusiaukelė rengiantis 2020 m. olimpinėms žaidynėms, todėl manau, kad šis etapas nuteikia teigiamai“, – sako buvęs Lietuvos plaukimo rinktinės vyriausiasis treneris Žilvinas Ovsiuškas. Jo ir Lietuvos plaukimo federacijos (LPF) prezidento Emilio Vaitkaičio paprašėme įvertinti rinktinės lyderių pasirodymą žemyno pirmenybėse, vykusiose rugpjūčio 3–9 d.

NUOTAIKOS DVIPRASMIŠKOS

Pralaimėjo auksą ar laimėjo sidabrą? Vertindamas Dano Rapšio pasirodymą E.Vaitkaitis pripažino, kad nuotaikos po rinktinės lyderio finišo buvo dviprasmiškos.

„Ne vieną sezoną laukėme ir kalbėjome, kad štai šis žmogus tikrai gali medalius vežti. Bet jam aplinkybės taip susiklostydavo, kad kaskart atėjus svarbiausiam sezono startui susidurdavo su problemomis – tai nugaros trauma, tai apsinuodijimas, tai žarnyno infekcija. Nesumeluosiu, gal ketverius metus tai kartojosi. Natūralu, kad turimas potencialas

per treniruotes kaupėsi, o jei dirbama kryptingai, jis niekur nedingsta“, – paaiškina E.Vaitkaitis.

Siekdama užkirsti netikėtų traumų galimybę, po Rio de Žaneiro olimpiinių žaidynių glaudžiau dirbti su D.Rapšiu LPF skyrė kineziterapeutę ir šis žingsnis pasiteisino: antrą sezoną iš eilės į svarbiausias varžybas D.Rapšys vyko nejausdamas rimtesnių negalavimų. Į Glazgo baseino takelį D.Rapšys šoko būdamas sezono lyderis. Geriausias sezono rezultatas jam priklausė ir po Europos čempionato – 1.45,12 sek.

„Atvirai kalbant, jis tokioje didelėje arenoje, tokioje didelėje varžybose dar nebuvo nieko laimėjęs. Buvo laimėjęs universiadaų, trumpojo baseino čempionatą, bet tai nebuvo tokio kalibro ir svarbos varžybos. Vis dėlto geriausias sezono rezultatas ir trenerės Inos Paipalienės dar didesnio potencialo matymas kėlė optimizmą. Iš visos rinktinės jis turėjo bene didžiausių galimybių laimėti auksą. Ne viename interviu Danas pats svarstė ne tik apie auksą, bet ir apie pasaulio rekordą. Lūkesčiai buvo labai dideli, gal iš dalies tai ir sutrukdė“, – svarsto federacijos vadovas.

Bet, E.Vaitkaičio tikinimu, išsamesnė analizė bus

A. Sidlauskas

padaryta po sezono. „Gali būti įvairių priežasčių. Galbūt paskutinė treniruočių stovykla aukštikalnėse surengta per anksti. Dėl bazės užimtumo turėjome keisti planus ir stovyklą pradėti keliomis savaitėmis anksčiau – gali būti, kad dėl to pikas truputį per anksti buvo pasiektas“, – spėja E.Vaitkaitis.

Taigi Danas laimėjo ar pralaimėjo? „Per pačias varžybas iškart po finišo visų veidai buvo akmeniniai. Dviprasmiška situacija: tarsi ir reikia sveikinti, bet kad sidabras ne taip blizga. Sporte taip būna, jei tavo tikslas – auksas. Žiūrint pozityviai, tai pamoka, iš kurios jis pasimokys. Iš tikrųjų galbūt reikėtų mažiau akcentuoti medalius, nekabinti jų iš anksto. Pirmiausia reikia padaryti darbą iki galo“, – sako E.Vaitkaitis.

Pasak Ž.Ovsiuko, tai, kad po pasibaigusios Europos ir kitų žemynų pirmenybių D.Rapšio rezultatas liko geriausias pasaulyje, byloja, jog šis sportininkas gali ir moka dirbti. „Manau, 2019-ųjų pasaulio čempionate jis turės dar vieną galimybę pakovoti dėl aukščiausio titulo. Tik reikia nusiteikti ir vėl dirbti, nes norinčiųjų laimėti stovi eilė, o sezonas prasideda iš naujo“, – perspėja Ž.Ovsiukas.

DŽIUGINA PSICHOLOGINĖ RŪTOS BŪSENA

Rūta Meilutytė 50 m laisvuojų stiliumi rungtyje pagerino Lietuvos rekordą (25,04 sek.) ir užėmė aštuntą vietą. Vis dėlto E.Vaitkaitis tikina, kad nepaisant progreso Rūtai ši distancija ir toliau išliks tik gretutinė.

„Šis nuotolis Rūtai reikalingas, nes svarbu jau pirmomis čempionato dienomis įgyti varžybų praktikos, pabandyti pašalinti įtampą. Plaukimo krūtine ji prisitotinusi, kartais ir psichologiškai sunku plaukti vis tą pačią rungtį. Juolab kad 50 m krūtine pasaulio rekordas gana aukštas, todėl kad ir kiek plauksi, kol nepagerinsi rekordo, tol bus vertinama neigiamai, nes nepagerinai savo aukščiausio rezultato. Tokių pagalbinių nuotolių plaukikai ieško ir gerai, kad atranda. Rezultatas geras, jį dar galima gerinti, bet nemanau, kad žvelgiant į ateitį su šia distancija reikėtų sieti daug vilčių. Manau, šį nuotolį kaip gretutinę rungtį Rūta ir toliau plauks, jei bus patogus tvarkaraštis“, – paaiškina E.Vaitkaitis.

Plaukimo krūtine distancijose Rūta kelis kartus gerino savo sezono rezultatus, pasiektus iki varžybų Glazge. Vis dėlto finale 50 m krūtine nuotolį ji baigė ketvirta, o 100 m plaukimo finale nusileido tik favoritei Julijai Jefimovai ir pelnė sidabrą.

Įsimintinas buvo R.Meilutytės plaukimas 100 m krūtine pusfinalyje. Ji labai lėtai įveikė pirmuosius 50 m, bet antroje dalyje iš paskutinės pozicijos pakilo į trečią.

„Yra tam tikrų pokyčių jos plaukime. Man labai patiko 100 m krūtine pusfinalis, kuriame Rūta ir sau, ir konkurentėms įrodė, kad gali plaukti labai greitai. Antrą pusę ji užbaigė tokiu tempu, kokiu nebuvo finišavusi net tada, kai gerino pasaulio rekordą – per 23,96 sek. Greičiau nei per 24 sek. antrosios distancijos pusės Rūta niekada nebuvo įveikusi. Tai rodo, kad ji pajėgi galingai finišuoti. Tereikia atrasti balansą tarp dviejų atkarpų ir rezultatą, koks yra dabar, ateityje bus galima gerinti“, – neabejoja E.Vaitkaitis.

Ar jau galima įžvelgti apčiuopiamų R.Meilutytės darbo su treneriu Dave'u Salo rezultatų ir daryti išvadą, kad šis karjeros žingsnis pasiteisino? Su buvusiu J.Jefimovos ir kitų plaukimo žvaigždžių treneriu R.Meilutytė dirba tik nuo kovo mėnesio. Ž.Ovsiukas siūlo palaukti bent vieną sezoną ir tada vertinti. E.Vaitkaitis jam antrina: „Dar anksti išvadoms, nes kokybiško darbo – po persikraustymo, adaptavimosi – nebuvo daug. Prieš čempionatą apskritai buvo sunku prognozuoti, kaip Rūta atrodys.“

Ž.Ovsiuko tikinimu, lietuvių pasirodymą Europos čempionate reikėtų lyginti su pasaulio plaukikų progresu ir rezultatais, kuriuos lygiagrečiu metu jie rodė kitų žemynų pirmenybėse – „PAN Pacific“ čempionate ir Azijos žaidynėse.

Šių varžybų finaluose greičiau už R.Meilutytę (1.06,26) dar plaukė amerikietė Lilly King (1.05,44) ir australė Jessica Hansen (1.06,20). Taigi netiesioginėje pasaulio plaukikų akistatoje Rūta lieka ketvirta, o vertinant geriausius sezono rezultatus – septinta.

INTERVIU

NEKALBI

Rūta Meilutytė nėra pati šnekiausia Lietuvos sportininkė – žurnalistai tuo dar kartą įsitikino Glazge. Plunksnos broliams teko susitaikyti, kai Rūta tiesiog atsisakydavo pateikti komentarą arba jį perduodavo per kitą žmogų.

LPF prezidentas Emilis Vaitkaitis pakomentavo: „Varžybų metu bendravimas su žiniasklaida neparankus sportininkams. Po plaukimo jie turi pereiti vadinamąją mišriąją zoną, kur yra kalbinami žurnalistų. Jei sportininkas pasirodymo rungtyje dar nebaigė ir jo laukia plaukimas pusfinalyje ar finale, jam svarbiausia kuo greičiau atsigausti. Kuo greičiau nusirengti spaudžiantį ir kraujotaką veikiantį kostiumą. Net jei tik kelias minutes po finišo plaukikas bendrauja su žurnalistais – jis kenkia pats sau.“

„Visos plaukikės dar turi du sezonus pasirengti olimpinėms žaidynėms, todėl eksperimentams laiko jau mažai. Džiugu, kad Rūta rado sprendimą ir pasirengimo olimpinėms žaidynėms planą įgyvendins su treneriu D.Salo“, – sako Ž.Ovsiukas.

„Kiekviename pasirodyme galima įžvelgti ir neigiamų, ir teigiamų detalių. Matau gerų pokyčių, yra technikos pasikeitimų, eksperimentų su antrąja distancijos puse. Bet svarbiausia, kad psichologiškai ji jaučiasi gerai, – atkreipia dėmesį E.Vaitkaitis. – Anksčiau ji buvo persisotinusi sportu ir kritikos sulaukdavo, nes lūkesčiai buvo labai dideli, o rezultatai – ne. Dabar, sakyčiau, ji yra laiminga. Ir prie šios laimės prisidėjo persikėlimas už Atlanto. Atsirado profesionalus požiūris į veiklą, supratimas, kad plaukimas nėra visas gyvenimas, kad tai nėra gyvenimo ir mirties klausimas, tai tiesiog darbas, kurį tam tikru momentu reikia padaryti. Darbas, kad ir mylimas, yra darbas, ir rutina neišvengiama, bet profesionalumas padeda su tuo susitvarkyti.“

ILGAI LAUKTAS GERAS ŽENKLAS

Simonas Bilis pastaruosius sezonus buksavo vietoje, bet Glazge parodė, ką gali, ir šio ženklo, regis, išties reikėjo. Plaukdamas 50 m laisvuju stiliumi panevėzietis užfiksavo Lietuvos rekordą (21,70 sek.) ir užėmė penktą vietą.

„Rezultatas gana aukštas. Tokių rezultatų jis nedemonstravo dvejus metus. Šis sugrįžimas yra geras signalas, geras ženklas“, – teigia E.Vaitkaitis. Tiesa, plaukdamas dvigubai ilgesnį nuotolį į finalą Simonas nepateko ir liko dvyliktas.

Palyginti su „PAN Pacific“ čempionato ir Azijos žaidynių finalų rezultatais, 50 m distanciją per 21,97 sek. įveikęs S.Bilis netiesiogiai pralaimėjo dar dviem JAV plaukikams – kylančiai žvaigždei Andrew Michaelui (21,46 sek.) ir pasaulio čempionui Caelebui Dresselui (21,93 sek.).

Ž.Ovsiukas sako, kad olimpinį normatyvą geriausia įvykdyti likus sezonui iki žaidynių, tad 2019 m. pasaulio čempionate Korėjoje iš S.Bilio galima tikėtis dar daugiau. Ir ne tik 50 m distancijoje.

„Šio sezono Simono laikas plaukiant 50 m nuotolį – devintas pasaulyje. Ir tai geresnis rezultatas už parodytą Rio olimpinį žaidynių finale. Be to, dalyvaudamas su estafetės komanda Simonas pasiekė asmeninį etapo rezultatą, o estafetės perėmimas turėjo rezervo, todėl manau, kad plaukdamas 100 m distanciją Simonas jau yra pasirengęs pakoreguoti Lietuvos rekordą, kuris greitai laiku turėtų kristi“, – prognozuoja Ž.Ovsiukas.

Ne paslaptis, kad S.Bilio pasirengimas šiam sezonui buvo šiek tiek komplikotas. Plaukikas pernai baigė studijas Šiaurės Karolinos universitete ir dėl JAV migracijos taisyklių buvo priverstas grįžti į tėvynę, tad Europos čempionatui jį rengė ne Toddas De-Sorbo, o Paulius Andrijauskas.

„Kas toliau? Toliau nežinomybė. Jis mato save Amerikoje, nori ten grįžti. Laukiame, kada susitvarkys dokumentus, bet kitą sezoną, ko gero, pradės Lietuvoje“, – spėja E.Vaitkaitis.

Kaip pamename, S.Bilis sublizgėjo Rio de Žaneiro olimpinėse žaidynėse, kai pirmą kartą pagerino Lietuvos rekordą. 2016-ųjų pabaigoje tapo pasau-

S.Bilis

lio čempionu trumpajame (25 m) baseine. E.Vaitkaitis neslepia, kad pastaraisiais S.Bilio karjeros metais pasitaikė duobių, bet tikina, kad nusivylimo sportininku nebuvo.

„Suprantame, kad gyvenimas nesusideda tik iš sporto. Yra ir akademiniai, ir asmeniniai reikalai. Žinoma, po 2016-ųjų sezono tarptautinėje arenoje jis kitaip pradėtas vertinti. Ir paties tikslai tapo didesni – patekimas į pusfinalį ar finalą ėmė netenkinti. Todėl ir mūsų lūkesčiai buvo išaugę. Nereikia pamiršti, kad Simas varžosi rungtyje, kur konkurencija – ypač didelė, o rezultatai labai glaudūs ir prasimušti itin sunku. Nusivylimo juo niekada nebuvo, bet kai žinai sportininko galimybes ir matai, kad jis jų ne-realizuoja, – lieka kartėlis“, – paaiškina E.Vaitkaitis.

SIKES IŠLAIKYTI G.TITENĮ

Žodžio „nusivylimas“ E.Vaitkaitis vengia ir kalbėdamas apie buvusio rinktinės lyderio Giedriaus Titenio pasirodymą. Iš trijų plaukimo krūtine nuotolių G.Titenis tik viename (100 m) pateko į pusfinalį ir užėmė galutinę vienuoliką vietą. Anykštėnas antrus metus iš eilės nusileido sparčiai tobulėjančiam Andriui Šidlauskui, kuris plaukė dviejuose finaluose ir užėmė dvi šeštąsias vietas (100 ir 200 m krūtine).

„Noriu grįžti ten, kur buvau – ant podiumo. Noriu varžytis ir nugalėti geriausius pasaulio plaukikus“, – prieš dvejus metus paskelbęs, kad keičia trenerį, sakė G.Titenis.

Vis dėlto po dvejų darbo metų su vokiečiu Dirku Lange'u norimų rezultatų nesulaukė. Nepaisant to E.Vaitkaitis nelinkęs nurašyti 29-erių G.Titenio: „Nesinori nurašyti Giedriaus. Taip, dveji metai yra tas laikas, kai darbo su nauju treneriu pokyčiai turi matytis bei duoti kažkokį rezultatą. Bet tokio meis-

”
EUROPOS ČEMPIONATAS – TIK PUSIAUKELĖ RENGIANTIS 2020 M. OLIMPINĖMS ŽAIDYNĖMS, TODĖL MANAU, KAD ŠIS ETAPAS NUTEIKIA TEIGIAMAI.

ŽILVINAS OVSIUKAS

5

REKORDAI

Lietuvos plaukikai Glazge pagerino 5 šalies rekordus: tris estafečių ir du 50 m plaukimo laisvuju stiliumi – Rūta Meilutytė bei Simonas Bilis.

Penki mūsų plaukikai pagerino asmeninius rekordus.

G.Titenis

triškumo plaukikai nesimėto ir nesinorėtų su juo taip lengvai atsiseikinti.“

LPF vadovas atkreipia dėmesį į tai, kad G.Titenio sezonas iki Europos čempionato nebuvo prastas: „Anksčiau Giedrius visą sezoną 100 m plaukdavo per 1 min. 2–3 sek., o per svarbiausią sezono startą „išplaukdavo“ iš minutės, o dabar jo trenerio sumanymas yra toks – visą sezoną plaukti apie minutę, o pagrindinėse varžybose – dar greičiau. Pirmąją plano dalį Giedrius įvykdė, tačiau trūko paskutinio žingsnio Europos čempionate.“

E.Vaitkaitis dar prieš Europos pirmenybes sakė, kad nuo pasirodymo Glazge labai priklausys G.Titenio ateitis. „Taip, kalbėjome ir su juo, ir su treneriu, kad nuo rezultatų Europos čempionate labai priklausys finansavimas. Buvome užsibrėžę, kad po šio čempionato peržiūrėsime, ką darome, – pripažįsta LPF vadovas ir prasitaria, kad yra linkęs palaukti sezono pabaigos ir tuomet, atlikus išsamią analizę, priimti sprendimus. – Kaip sakiau, neturime daug tokio lygio plaukikų, kad galėtume lengvai pasiūlyti baigti karjerą. Mes jį palaikome ir toliau palaikysime. Stengsimės rasti lėšų, kad galėtų tęsti darbą. Kad ir kaip ten būtų, olimpinis ar pasaulio čempionato normatyvas jam lengvai įkandamas. Taip, norėtusi, kad abu brasistai plauktų finaluose, kad būtų dar aršesnė konkurencija, nes ji jį naudą ir estafetės komandai. Šįkart iššovė Andrius, bet tikime, kad tą patį gali padaryti ir Giedrius.“

A.Šidlausko pasirodymą Ž.Ovsiukas komentuoja taip: „Pozityviai nuteikia ir Andriaus pasirodymas estafetėje, pasiektas rezultatas labai aukštas, palyginčiau jį su asmeniniu rekordu, pasiektu 2017 m. pasaulio čempionate. Taip pat džiugina jo progresas plaukiant 200 m nuotolį – tai rodo rezervą, kurį jis galės realizuoti per artimiausius sezonus.“

ESTAFEČIŲ SVARBA

Kombinuotos estafetės 4x100 m dalyviai D.Rapšys, A.Šidlauskas, Deividas Margevičius ir S.Bilis pagerino Lietuvos rekordą (3.51,85) ir užėmė ketvirtą vietą. Lietuvos plaukikai gerino ir vyrų 4x200 m laisvuju stiliumi (7.23,51) bei mišrios 4x100 m kombinuotos (3.51,85) estafetės šalies rekordus, bet šiose rungtyse, kaip ir vyrų 4x100 m laisvuju stiliumi, lietuviai liko už dešimtuko ribų.

„Mūsų galimybės estafečių, ypač kombinuotos, rungtyse gana geros, bet rezultatui pasiekti reikia, kad greitai plauktų visi keturi sportininkai. Estafetės svarbios tuo, kad parodo bendrą šalies plaukimo lygį. Pažiūrėkite, kokios šalys dalyvauja estafečių varžybose. Mūsų lygio valstybių tuose plaukimuose tiesiog nebūna“, – atkreipia dėmesį E.Vaitkaitis.

„Lietuvai turėti estafetės komandą olimpinėse žaidynėse – didžiulis pripažinimas, – antrina Ž.Ovsiukas. – Į jas gali patekti tik 16 pasaulio stipriausių komandų, nors plaukimą propaguoja jau 209 federacijos. Norint komandai pretenduoti į olimpiadą, privalu plaukti Europos čempionato finale. 2019 m. pasaulio čempionate reikės patekti tarp dvylikos komandų, kad užsitikrintume vietą olimpinėse žaidynėse ir be trukdžių galėtume įgyvendinti individualiems startams numatytą pasirengimo planą. Kitu atveju tektų pakovoti dėl likusių keturių vietų, o tai trukdytų kryptingai rengtis žaidynėms, kainuotų papildomų startų palaikant formą.“

”

**REVOLIUCIJŲ,
KURIOS SUKELTŲ
PAPILDOMŲ
RŪPESČIŲ,
STENGSIMĖS PATYS
NEINICIJUOTI.
DABAR TURIME
SUSITVARKYTI SU
TURTU IR PASIDARYTI
NAMŲ DARBUS,
KAD TIKĖTINAS
PERĖJIMAS Į ŠMM
BŪTŲ SKLANDESNIS.**

KORNELIJA TIESNESYTĖ

GYVENIMAS PAGAL DU SCENARIJUS

LAIKINOJI KŪNO KULTŪROS IR SPORTO DEPARTAMENTO (KKSD) VADOVĖ, TEISININKĖ KORNELIJA TIESNESYTĖ SAKO, KAD KKSD REVOLIUCIJŲ NEPLANUOJA, O KOL NEPRIIMTAS DEPARTAMENTO PERĖJIMO Į MINISTERIJĄ ĮSTATYMAS, TOLESNĖ VEIKLA PLANUOJAMA PAGAL DU GALIMUS SCENARIJUS.

INGA JARMALAITĖ

Rudenį grįžęs Seimas svarstys, ar prie dabartinės Švietimo ir mokslo ministerijos (ŠMM) pavadinimo pridėti žodį „sporto“ ir taip sykiu pritarti nuo 1990 m. veikiančio Kūno kultūros ir sporto departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės likvidavimui.

„Bet kol nepasirašytas įstatymas, tol negali tvirtinti, kad taip ir bus. Politika – dalykas nenuspėjamas. Dėl to kitų metų veiklos planavimas tarsi turi du scenarijus: pirmasis, kad esame integruojami į ŠMM, o antrasis, kad toliau tęsiame veiklą. Aš, kaip teisininkė, galiu pasakyti taip: kol nėra pasirašytas įstatymas, kad KKSD pereina į ŠMM, tol man šis planas vis dar yra projektas“, – sako liepos mėnesį iš stipriai sporto vandenį sudrumstusio Edžio

Urbanavičiaus pareigas perėmusi K.Tiesnesytė.

Per 17 metų truncančią darbo KKSD karjerą turbūt buvo visokių darbinių patirčių ir situacijų. Kaip apibūdintumėte dabartinę atmosferą ir nuotaikas departamente? Gal jums perėmus vadovavimą kas nors spėjo pasikeisti?

Sakyčiau, dabar vakuumas. Kaip anksčiau laukėme, taip ir toliau laukiame, nors visi jau pavargę nuo nežinios ir laukimo.

Kai pradėjau dirbti laikinąja generaline direktore, pirmas dalykas, kurio kolegų paprašiau, kad nebūtų nešiojamos popierių krūvos. Iki tol rezoliucijos būdavo rašomos ranka,

todėl pirmiausia sutariau, kad tai, ką galima, tvarkome elektroniniu būdu. Aš dokumentus pradėjau pasirašinėti elektroniniu parašu. Taigi popierizmo sumažėjo. Kolegos irgi pastebėjo, kad su dokumentų rengimu susiję darbo krūviai šiek tiek pamažėjo, kai kurie klausimai išsprendžiami greičiau.

Kadangi su visais kolegomis dirbau, mes ir toliau taip pat bendraujame. Jie eina tiesiai pas mane ir klausia. Atsirado daugiau neformalaus bendravimo.

Ar žodis „užklupo“ būtų tinkamiausias jums patikėtoms naujoms pareigoms apibūdinti?

Manau, gyvenime atsitiktinimų nėra ir įvyksta tas, kas turi įvykti. 2001 m.

KKSD pradėjau dirbti tarptautinių santykių specialiste, vėliau buvau juristė, dviejų skyrių vedėja, vyresnioji patarėja. Niekas manęs labai neklausdavo – ateidavo ir pasakydavo, ką reikia daryti. KKSD žmonių nedaug, neturėdavau prabangos rinktis, todėl tekdavo daryti. Taip gavau progą susipažinti su įvairiapuse departamento veikla, todėl dabar labai naujų dalykų nėra, greičiau esama tam tikrų subtilumų. Dėl to negalėčiau sakyti, kad šios pareigos mane užklupo visiškai nepasirengusią. Žmogui, kuris dirba, turi būti suteiktos karjeros galimybės. Dabartinis tikslas – susistiguoti vidinius darbus ir sulaukti tos dienos, kada bus aišku, ar pereiname į ŠMM, ar ne.

Į generalinio direktoriaus kabinetą persikrausčiau, nes mano kabinetas mažas, nėra kur priimti žmonių, o norinčiųjų ateiti ir tiesiog pasikalbėti sulaukiu daug. Bet iš senojo kabineto iš esmės atsinešiau tik kompiuterį.

Ar jau aišku, kaip keisis dabartinė departamento veikla, jeigu šį ruđenį bus pritarta KKSD integracijai į pervadintą ŠMM, ir statutas?

Pagal sporto įstatymo projektą yra dvi sritys: fizinis aktyvumas ir aukštasis sportinis meistriškumas. Šios sritys viena be kitos negali egzistuoti. Ši piramidė, kurios apačioje fizinis aktyvumas, o viršuje – aukšto meistriškumo sportininkai, turi būti. Manau, kad sportui perėjus į ŠMM daugiau dėmesio būtų teikiama fiziniams aktyvumui, kuris dabar jo sulaukia mažokai. Tiesą sakant, pernai pradėjusi dalyvauti ES sporto darbo grupės posėdžiuose Briuselyje supratau, kad mes fizinio aktyvumo srityje darome nepakankamai.

Europos Parlamento atliekama „Eurobarometro“ apklausa atskleidžia, kad Lietuvoje fiziškai neaktyvių žmonių daugėja: 2010 m. tokių buvo 44 proc., 2014 m. 46 proc., o 2017 m. – 51 proc. (tuo tarpu Kipre, Maltoje, Bulgarijoje – atvirkščiai). Todėl akivaizdu, kad reikia kažką daryti aktyviau, nes įgyvendinami mažieji projektai jau nebesiteisina. Šiuo klausimu reikia bendros valstybės politikos ir integruoto požiūrio. Bendrasis fizinis aktyvumas būtų ta sritis, kuri labai sutaptų su ŠMM veiklomis.

Aukštojo sportinio meistriškumo sritis turi savų bėdų, bet jos gana aiškios, nes treniravimo, rengimo procesai, cikliškumas – ar vienoje, ar kitose rankose, bet visa tai jau seniai išsikristalizavę. Be to, čia dirba profesionalai: treneriai, sportininkai, medikai, federacijos, kuriose po finansavimo

vimo reformos atsirado daugiau itin specifines sritis išmanančių žmonių. Apie aukštąjį sportinį meistriškumą ŠMM specialistai, tikėtina, mažiau išmano, bet sporto autonomiškumas šiai sričiai leidžia gerai veikti, gaunant iš valstybės tam tikrą finansavimą.

Jeigu Seimas pritaris naujam įstatymui, kuriame nebeminimas KKSD, o minima ministerija ar jos įgaliota institucija, vienas iš scenarijų būtų, kad KKSD, kaip įstaiga, likviduojama ir ministerijos viduje įsteigiamas struktūrinis padalinys, kuris ir užsiims sporto politikos formavimu. Arba kitas galimas scenarijus, kad KKSD pertvarkomas į įstaigą prie ministerijos. Tačiau jau keleri metai bendra Vyriausybės tendencija tokia, kad prie ministerijų įstaigų būtų kuo mažiau, vadinasi, antrasis scenarijus mažiau tikėtinas. Kiek dirbtų žmonių, ar jie liktų dabartinėje būstinėje Žemaitės gatvėje – kol kas neaišku.

Nuo šių metų sausio įgyvendinta sporto finansavimo pertvarka, Lietuvos olimpinio sporto centro (LOSC) veiklos pokyčiai sukėlė daug emocijų. Ar KKSD tebeapsiečia tų sporto žmonių, kurie nepatenkinti šia pertvarka, balsai?

Taip, pasiekia. Dabar šis nepasitenkinimas galbūt šiek tiek prigesintas, nes jau praėjo geras pusmetis, buvo laiko susitaikyti su naujovėmis. Bet neatmetinas ir toks variantas, kad tai tyla prieš audrą, nes gali būti taip, kad kai kuriems į metų galą baigsis skirti pinigai. Manau, tuoj ateis tas laikas, kai bus galima daryti tam tikras išvadas.

Netyla kalbos apie reformos spragas, apie tai, kad prieš ją įgyvendinant ne viskas buvo tinkamai pasverta. Jūsų vertinimu, ar jau pradėjo ryškėti šios reformos spragos? O gal apie tai kalbėti dar per anksti?

gos? O gal apie tai kalbėti dar per anksti?

Kalbėti niekada ne per anksti. Kuo anksčiau pradėsi kalbėtis apie dalykus, kurie galbūt yra nepopuliarūs, skausmingi, tuo greičiau susidėlioji planą, tuo visiems darosi aiškiau, žmonės pripranta prie vienos ar kitos minties ir tada sprendimų priėmimas būna lengvesnis. Jeigu slėpsi, nepasakosi, nerodysi, nekalbėsi – sulauksi priešpriešos, nes natūralu, kad žmogus į nežinių reaguoja neramiai, pasistato lyg ežys spyglius ir ginasi.

Man svarbu, kad būtų noras veikti, daryti. Tai vienas mano mėgstamų darbo metodų, kuriais vadovaujuosi. Jeigu toks noras yra, visos pusės eina į kompromisus, sutaria dėl tinkamiausio veiklos metodo, ten, kur nereikia, neužsispiria. Bet jeigu yra noras nedaryti, tada nėra apie ką kalbėti. Kita mano mėgstama sentencija – nieko nėra neįmanomo.

Jeigu nieko nėra neįmanomo, kaip dėl LOSC – gal čia įmanomi žingsniai atgal?

Kaip bus su LOSC, gyvenimas parodys. Atgal žingsnių nežengsi, nevaikščiosi kaip vėžys, bet tolyn žengiantis sportas pats būtinus veiksmus išgrynins. Galbūt kai kurios sritys rodys savo silpnumą, kai kurios – stiprumą. Iš stiprių dalykų paminėčiau bazių, infrastruktūros, įrangos sukoncestravimą. Mums, tokiai mažai šaliai, sporto sritį daug finansuojančiai iš biudžeto, žinoti, ko ir kiek turime, ką ir kiek galime valdyti – į naudą. Galbūt LOSC pavadinimą reikėtų pakeisti, jį pavadinti sporto paslaugų centru ar, kaip buvo siūloma, nacionaliniu sportu centru. Man atrodo, kad šio centro teikiamų paslaugų spektras laikui bėgant išsigrūnins ir jau arti-

Fizinis aktyvumas neatsiejamas nuo didelio sportinio meistriškumo

APKLAUSA

POKYČIAI

Kaip rodo Europos Parlamento atliekamos „Eurobarometro“ apklausos duomenys, Lietuvoje fiziškai neaktyvių žmonių per septynerius metus padaugėjo 7 proc.: 2010 m. tokių buvo 44 proc., 2014 m. – 46 proc., o 2017 m. – 51 proc.

miausiu metu, gal net po naujųjų pamatysime, kur pačios federacijos susitvarko, kur nesutvarko. Tada bus aiškiau, kurias paslaugas būtų tikslinga koncentruoti ir teikti.

Dėl aukštojo sportinio meistriškumo reikia aiškos valstybės pozicijos. Šios pozicijos nebuvimas ir sukėlė visas šias bangas.

Išderinta ir Lietuvos sporto medicinos centro veikla. Dėl medikų reikalingumo sportininkams neabejojama, bet centras paliktas tiesioginio finansavimo, LOSC priklausę medikai atleisti, išsibarstę po federacijas, nuosavus medicinos kabinetus.

Sporto medikai – aukščiausio lygio profesionalai, sektini pavyzdžiai ir protingoji visuomenės dalis. Po LOSC pertvarkos sunkiau tapo mažosioms federacijoms, kurios neįstengia išlaikyti mediko arba jo reikia tik kelioms valandoms per mėnesį ar savaitę. Mano nuomone, dabar medikus sugrąžinti atgal į kažkokį centrą jau būtų ta sudėtingoji proceso dalis. Jie jau spėjo pajusti, kad gali dirbti komercinėmis kainomis, gali patys planuoti savo laiką, galbūt nevažiuoti į ilgas treniruočių stovyklas. Pajutęs, kad gali būti savo gyvenimo šeimininkas, aukšto rango specialistas kažin ar benorės grįžti ten, kur jam nėra normaliai mokama, tenka važinėti po varžybas ir treniruočių stovyklas net savo atostogų sąskaita.

Reformos sukeltos aistros, kaip minėjote, prigeso, bet nenuirimo. Kas susiklosčius tokiais padėčiais yra svarbiausia?

Svarbiausia neužsidaryti, bendrauti ir kitąkart vien pasikalbėjus problemos ima nebeatrodyti tokios didelės. Kai jų nesprenđi, užgniauzi, tada jos kaupiasi, didėja. Kita vertus, kai užsidarai viduje su savo bėdomis, nežinai, ką gero turi kiti. Galbūt kiti jau sugalvoja visus ėjimus ir sprendimus. Pavyzdžiui, mes kalbame, kad nacionaliniu lygiu neturime jokios normalios sporto duomenų bazės – patikimos, išsamios statistikos, kuria remdamiesi galėtume priimti atitinkamus sprendimus ar keliais mygtukų paspaudimais palyginti, padėlioti sporto skaičius: kiek yra trenerių, sportuojančių vaikų, bazių ir pan. Neseniai kolega iš Šiaulių man sako: viską mes turime, tik šie duomenys – mūsų savivaldybės sporto registras. Bet nacionaliniu lygiu neturime, vadinasi, tai mūsų veiklos spragos.

Ne mažiau svarbu, kad federacijos sugebėtų išreikšti savo pamatuotus ir konkrečius pasiūlymus. Problema

K.Tiesnesytė Kauno sporto halėje sveikino pirmosios Lietuvos tautinės olimpiados 80-mečio minėjimo dalyvius

išsakyti labai paprasta, bet gal galima pasiūlyti ir kažkokių sprendimo variantų. Jeigu federacijos sugebėtų išsigrūninti problemas ir pateikti siūlymų, kaip jas spręsti, visiems būtų daug paprasčiau.

Turime dvi pagrindines Lietuvos sportu besirūpinančias institucijas – LTOK ir KKSD. Bet pastaruoju metu dažniau domimasi šių įstaigų tarpusavio santykiais nei bendrais interesais ir darbais.

Aš stengiuosi asmeniškumus atskirti nuo darbo. Man daug kas gali nepatikti, bet tai nereiškia, kad su tokiu žmogumi negali dirbti bendro darbo. Jei darbą suvoki kaip bendrą, asmeniškumus pasidedi į šoną ir eini dirbti, o savąjį „aš“ reikia demonstruoti ten, kur vieta tą daryti. Manau, visi pasistengsime, kad ateityje tokių susikirtimų nebūtų.

Jeigu kalbėsime apie LTOK ir KKSD, nematau, kur čia reikėtų kovoti. Čia ne ta arena. Nors mėgstama priešinti vyriausybinius su nevyriausybiniškais, abu siekiame tų pačių tikslų: norime, kad sporto padėtis šalyje gerėtų, netrūktų sportuojančių vaikų, tauta būtų sveika, galėtume džiaugtis medaliais ir pan. Jeigu yra noras veikti, daryti, pasiekti konkrečių rezultatų, galima susitarti.

Reikia žiūrėti į ateitį. ES institucinio sporto reglamentavimo lygiu vienas iš prioritetų yra socialinis dialogas. Tarp vyriausybinių ir nevyriausybinių socialinis dialogas vyksta ir aukščiausiu ES lygiu. Į sporto tarybą, kurioje renkasi sporto ministrai, visada kažkas atvyksta iš aukščiausio rango nevyriausybinių, tarkime, UEFA prezidentas Aleksandras Čeferinas ar pats TOK prezidentas Thomas Bachas. Vyriausybiniškai su nevyriausybiniškais kartu sprendžia, kaip atkreipti didesnę dėmesį į sportą, kaip sudominti, pritraukti daugiau

žmonių arba pasakyti, kad sportas gali padėti išspręsti daugybę problemų: socialinės integracijos, užimtumo ir pan. Ir nepamiršti, kad tik tada, kai stiprios apačios, atsiranda ir gerų aukšto meistriškumo sportininkų.

Kokie svarbiausi darbai jūsų laukia?

Revoliucijų, kurios sukeltų papildomų rūpesčių, stengsimės patys neinicijuoti. Dabar turime susitvarkyti su turtais ir pasidaryti namų darbus, kad tikėtinas perėjimas į ŠMM būtų sklandesnis. Kita kryptis – susikurti patikimą sporto duomenų bazę, bent jau iki šių metų galo išsiaiškinti indikatorius, ko mums reikia, ką reikėtų rinkti, kokioje platformoje tą daryti, susiskaičiuoti šio darbo finansinę išraišką ir įsivertinti, ar patys esame pajėgūs tokią duomenų bazę įsigyti, ar bandyti gauti „Erasmus“ paramą, kurios viena iš krypčių – parama duomenų bazei kurti.

Iš renginių norėčiau išskirti rugsėjį vykstančią Europos sporto savaitę, kuri jau peržengė Europos Sąjungos ribas. Europos Komisija tam skiria pinigų, bet mes šios iniciatyvos neįnaudojame bendram fiziniam aktyvumui paskatinti. Tikiuosi, šiemet pavyks svariiau prisidėti prie jau suplanuotų renginių.

Koks jūsų pačios santykis su sportu?

Sportas viena ar kita forma visada buvo mano gyvenimo dalis. Mano tėvas buvo sportininkas – sprinteris, todėl mūsų namuose sportas visada buvo žiūrimas nepriklausomai nuo to, kokio rango varžybos vykdavo: Europos ar pasaulio čempionatai, olimpinės žaidynės.

Aš pati profesionaliai nesportavau, bet su metais suprantu, kad fizinis aktyvumas – tai neatskiriama gyvenimo dalis, todėl mano sūnus, nors dar tik eis į pirmą klasę, jau lanko ne vieną sporto būrelį. ■

GALINGI LIETUVIŲ YRIAI

**GERIAUSI LIETUVOS
IRKLUOTOJAI DAR KARTĄ
ĮRODĖ SAVO JĖGĄ. GLAZGE
VYKUSIAME ŽEMŲNO
ČEMPIONATE MŪSŲ ŠALIES
ATSTOVAI NET TRIS KARTUS
KOPĖ ANT GARBĖS PAKYLOS.**

M.Griškonis
iškovojosi sidabrą

FISA nuotr.

Europos vicečempione tapo Lietuvos porinės keturvietės įgula (stovi kairėje)

Vienviečių valčių varžybose sidabrą iškovojosi triskart Europos čempionas 32 metų Mindaugas Griškonis. Europos vicečempionais Glazge tapo ir porinę keturvietę irkluojantys Dovydas Nemeravičius, Saulius Ritteris, Rolandas Maščinskas bei Aurimas Adomavičius. Praėjusiais metais ši įgula laimėjo auksą ir žemyno, ir planetos pirmenybėse. Tiesa, tada valtyje vietoje S.Ritterio sėdėjo šįkart dėl traumos negalėjęs irkluoti Martynas Džiaugys.

Pirmą bendrą trofėjų aukščiausio rango suaugusiųjų varžybose iškovo-

jo porinę dvivietę irkluojančios Milda Valčiukaitė ir Ieva Adomavičiūtė. Joms įteikti bronzos medaliai.

B finalą laimėjusi Lina Šaltytė-Masilionė galutinėje įskaitoje užėmė septintą vietą, o pavienės keturvietės ekipažas, sudarytas iš Povilo Stankūno, Giedriaus Bieliausko, Manto Juškevičiaus ir Sauliaus Ilonio, liko dvyliktas.

Svarbiausias sezono išbandymas geriausių Lietuvos irkluotojų laukia rugsėjo 9–16 d. Bulgarijos mieste Plovdive, kur vyks pasaulio čempionatas.

M.Valčiukaitė ir I.Adomavičiūtė laimėjo bronzos medalius

TAUTINĖS OLIMPIADOS JUBILIEJUS

LIEPOS 28 D. LIUVOS SPORTO BENDRUOMENĖ KAUNO SPORTO HALĖJE PAMINĖJO PIRMOSIOS LIUVOS TAUTINĖS OLIMPIADOS 80-METĮ.

PRANAS MAJASKAS

Prieš iškilmes Halėje grupė organizatorių nuvyko į Kauno Petrašiūnų kapines ir ten padėjo gėlių ant Lietuvos tautinės olimpiados pirmininko Vytauto Augustausko-Augustaičio, Lietuvos sportinio ir olimpinio judėjimo pradininkų Stepo Garbačiausko ir Elenos Kubiliūnaitės-Garbačiauskienės, Lietuvos sporto legendų Stefanijos Astrauskaitės, Algirdo Šociko, Ričardo Tamulio, Adolfo Varanausko, Algimanto Baltušniko ir daugelio kitų kapų.

Renginys Halėje prasidėjo „Tautinė giesmė“, po kurios pagerbiant pirmosios Lietuvos tautinės olimpiados dalyvių ir vėlesnių laikų Lietuvos sporto

bendruomenės narių atminimą stojo tylos minutė.

Iškilmėse dalyvavo Seimo, Vyriausybės, daugelio Lietuvos valstybinių ir visuomeninių organizacijų atstovai. Šventės dalyviams pasveikino ir apie pirmosios Tautinės olimpiados svarbą vėlesnei Lietuvos sporto raidai kalbėjo renginio organizacinės komisijos pirmininkas Pranas Majauskas, Lietuvos tautinio olimpinio komiteto garbės prezidentas, Lietuvos olimpinės akademijos prezidentas Artūras Poviliūnas, Lietuvos tautinio olimpinio komiteto prezidentė, olimpinė čempionė Daina Gudzinavičiūtė, laikinai einanti Kūno kultū-

ros ir sporto departamento generalinio direktoriaus pareigas Kornelija Tiesnesytė, Seimo narys Gediminas Vasiliauskas, buvęs garsus krepšininkas ir daugkartinis Kauno miesto savivaldybės tarybos narys Gediminas Budnikas.

Buvo apdovanoti į šventę atvykę Lietuvos olimpiečiai, sportui ir olimpiniam sąjūdžiui nusipelnę žmonės bei geležinės valios bėgikas Aidas Ardzijauskas, įveikęs 8000 km atstumą ir iš Dakaro per šimtą dienų atbėgęs į Lietuvą.

Į areną buvo įnešta Linos Banionienės iškepta lietuviška duonelė, Kauno pieno kombinato suspaustas

1938 m.

ATIDARYMAS

Viso pasaulio lietuvių sporto šventė – Tautinė olimpiada – 1938 m. buvo surengta Kaune ir Klaipėdoje (buriavimo ir irklavimo varžybos) minint dvidešimtąsias Lietuvos nepriklausomybės metines. Atidarymo ceremonija sutraukė daugiau kaip 10 tūkst. žmonių. Ugnį olimpiniam aukurai uždegti sportininkų eiseną iki stadiono nešė iš Vytauto Didžiojo karo muziejaus sodelio nuo nežinomo kareivio kapo. Prie muziejaus buvo įžiebtas žibintas, o nuo jo – kiti žibintai. Nešdama žibintus daugiatūkstantinė minia ėjo iki stadiono, kurį pasiekus buvo sugiedota „Lietuviai esame mes gimę“ ir uždegta olimpinio aukuro ugnis. Tautinę olimpiadą atidarė ir kalbą pasakė šalies prezidentas Antanas Smetona. Didžiausioje to meto sporto šventėje dalyvavo 2 tūkst. lietuvių sportininkų iš Lietuvos, Brazilijos, Didžiosios Britanijos, JAV, Latvijos ir Vilniaus krašto.

Buvo išleisti keturi olimpiniai pašto ženklai

milžiniškas sūris ir Seimo narių dovanotas UAB „Bijola“ pagamintas tortas.

Meninę programą atliko Lietuvos regionų atstovai. Pirmieji į sceną pakilo aukštaitiai su Panevėžio rajono savivaldybės meru Povilu Žaguniu, kuris, pasveikinęs šventės dalyvius, leido pasireikšti savo krašto geriausiajame meno kolektyvui – Miežiškių kaimo kapelai. Po jų susirinkusiuosius linksmino Dzūkijos, Suvalkijos ir Žemaitijos muzikantai, dainininkai bei šokėjai.

Šventės dalyviais nuoširdžiai rūpinosi „Akropolio“ aktyvus laisvalaikio stovyklos jaunimo savanoriai, Kauno sporto halės kolektyvas.

Eivaldo Šermioto ir Lietuvos sporto muziejaus nuotr.

Olimpinis kaimelis

KUO NUSTEBINS VELNIO TUZINAS?

TRYLIKA. TIEK LIETUVOS SPORTININKŲ SPALIO 6–18 D. DALYVAUS TREČIOSE PASAULIO JAUNIMO OLIMPINĖSE ŽAIDYNĖSE ARGENTINOS SOSTINĖJE BUENOS AIRĖSE.

ALGIS BALSYS

Lietuvai septynių sporto šakų varžybose atstovaus 13 sportininkų: keturi plaukikai (dvi merginos, du vaikinai), dvi irkluotojos, du penkiakovininkai (mergina ir vaikinai), du lengvaatlečiai, po vieną gimnastiką ir šaudymo atstovę bei stalo tenisininką.

Rugpjūčio 2 d. LTOK būstinėje vyko techninis pasitarimas. Jame dalyvavo Olimpinio komiteto ir tų federacijų, kurių sportininkai iškovojo teisę startuoti žaidynėse, vadovai, treneriai, medikai. Sėkmės baigiamajame pasirengimo etape linkėjo LTOK prezidentė Daina Gudžinevičiūtė. „Aš jus atvykusius pasitiksiu Buenos Airėse“, – sakė prezidentė.

LTOK olimpinio sporto direktorius ir misijos vadovas Einius Petkus bei jo pavaduotojas Kazys Steponavičius papasakojo susirinkusiems, ką matė ir girdėjo balandžio pabaigoje Buenos Airėse vykusiame misijos vadovų seminare. Pristatė sporto bazes, olimpinį kaimelį. Lietuvos delegacija kelionę į Buenos Aires lėktuvu pradės iš Vilniaus per Frankfurtą. Nuo šio Vokietijos miesto iki Argentinos sostinės teks skristi beveik 14 valandų.

Kaip sakė ilgametis Lietuvos olimpinės rinktinės vyr. gydytojas Dalius Barkauskas, sportininkams talkin-

siantis ir šiose žaidynėse, keisis ne tik laiko juosta, bet ir metų laikai. Iš lietuviško rudens jaunesni sportininkai pateks į Pietų Amerikos šalies pavasarį, ten jų lauks žydintys medžiai ir kiti alergiški žmonių tykantys pavojai... Laiko skirtumas – šešios valandos: kai Lietuvoje jau pusiaudienis, ten dar ankstyvas rytas.

Sporto federacijų atstovai supažindino su savo jaunaisiais sportininkais, informavo, kaip vyks finalinis pasirengimo žaidynėms etapas. Galima teigti, kad kelialapis į žaidynes pelnę Lietuvos sportininkai jau yra pakankamai ragavę tarptautinių varžybų duonos, dalyvavę savo amžiaus ir Europos suaugusiųjų čempionatuose.

Lietuvos šiuolaikinės penkiakovės federacijos generalinis sekretorius Viačeslavas Kalininas priminė, kad dvejose ankstesnėse žaidynėse jų sportininkai iškovojo medalius. Susirinkusieji tai suprato kaip užuominą, kad ir šiemet vilčių yra. Kaip sakė V.Kalininas, Elžbieta Adomaitytė gerai fechtuojasi ir bėga, o Aivaras Kazlas – fechtuojasi. Abu mūsų sportininkai yra kairiarankiai ir fechtavimo takelyje turi pranašumą prieš savo varžovus. Per šiąmetį Europos devyniolikmečių čempionatą Džonkuve (Lenkija) abu mūsų sportininkai mišrių estafetinių varžybose tarp dešim-

ŽVILGSNIS

SKAIČIAI

Buenos Airėse vyks 32 sporto šakų, 36 disciplinų varžybos, bus išdalytas 241 medalių kompletas, o į juos pretenduos 3998 sportininkai. Vaikinių ir merginų bus po 1999. Lietuvai septynių sporto šakų varžybose atstovaus 13 sportininkų – 7 merginos ir 6 vaikinai.

Buenos Airės

ties dalyvavusių komandų pelnė bronzos medalius. Asmeninėse keturkovės varžybose Elžbieta liko septinta, jai Argentinoje per asmenines varžybas planuojama 8–12 vieta. Aivaras per atrankos varžybas dukart buvo septintas, jam jaunimo žaidynėse planuojama 6–10 vieta. Beje, Buenos Airėse penkiakovinėms varžybs keturiose rungtyse – nebus jojimo.

Gana patyrusios ir mūsų dvivietės be vairininkės irkluotojos Kamilė Kralikaitė bei Vytautė Urbonaitė. Jos šiemet Europos jaunių irklavimo čempionate Prancūzijoje iškovojė bronzos medalius. Jeigu tai būtų klasikinė 2000 m distancija, apie finalą būtų galima galvoti ir Buenos Airėse.

„Deja, ten irkluotojos lenktyniaus neįprastai trumpame 500 m nuotolyje. Čia jau sunkiau ką nors prognozuoti. Daugiau galimybių laimėti turės tos įgulos, kurios tradiciškai greičiau pradeda klasikinį nuotolį“, – sakė Lietuvos irklavimo federacijos generalinė sekretorė Inga Daukantienė.

Lengvoji atletika šiemet turės tik du atstovus – rutulio stūmiką Dominyką Čepį ir 110 m su barjeriais bėgiką Dovydą Petkevičių. Lengvosios atletikos federacijos generalinės sekretorės Nijolės Medvedevos ir trenerių Valerijaus Murašovo bei Alvydo Gavėno nuomone, abu jie pajėgūs pagerinti asmeninius rezultatus, o tada jau galima pakovoti ir dėl aukštesnių vietų. Beje, abu sportininkai pernai dalyvavo Europos jaunimo olimpiame festivalyje Dėre. Ten D.Petkevičius finišavo penktas.

Lietuvos plaukimo federacijos vadovai tuo metu jau buvo Glazge, kuriame vyko Europos čempionatas. Jame dalyvavo ir mūsų jaunųjų plaukikų rinktinės lyderė Kotryna Teterevkova, šiemet Helsinkyje tapusi 100 m krūtine rungties Europos jaunimo čempione. Dvigubai ilgesnėje distancijoje ji iškovojė bronzos medalį. Glazge tarp 50 m ir 200 m krūtine rungties dalyvių Kotryna buvo 22-a, o 100 m nuotolyje liko 28-ta. Pernai Dėre bei šiemet Helsinkyje gan sėkmingai pasirodė nugara plaukiantis Arijus Pavlidis. Į Buenos Aires taip pat vyks krūtine plaukianti Agnė

Sportininkų kambarys olimpiame kaimelyje

TOK SESIJA

RINKIMAI

Spalio 8–9 d. Buenos Airėse vyks 133-ioji TOK sesija. Joje bus išrinkti devyni nauji Tarptautinio olimpinio komiteto nariai. Penki iš kandidatų, tarp jų ir Lietuvos tautinio olimpinio komiteto prezidentė, olimpinė čempionė Daina Gudžinevičiūtė, gali tapti individualiais TOK nariais. Dar keturi atstovautų olimpinio judėjimo organizacijoms.

Šeilekaitė ir Alanas Tautkus, plaukiantis nugara.

Libiausiai patyręs rinktinėje bus stalo tenisininkas Medardas Stankevičius. Jis yra įvairių jaunių ir jaunimo tarptautinių turnyrų nugalėtojas bei prizinininkas. Lietuvos stalo teniso asociacijos generalinė sekretorė Justė Mažeikienė priminė, kad šis aštuoniolikmetis sportininkas jau trejus metus gina Lietuvos vyrų rinktinės garbę.

Lietuvos gimnastikos federacijos prezidento Algimanto Gudiškio tikinimu, jaunoji gimnastė Eglė Stalinkevičiūtė yra stabili sportinės gimnastikos daugiakovinė, gan sėkmingai pasirodo ir ant atskirų prietaisų.

Lietuvos šaudymo sporto sąjungos generalinė sekretorė Laura Šaučikovaitė-Astrauskienė ir trenerė Vida Zvicevičienė sakė, kad šaulė Greta Rankelytė į žaidynes vyks gavusi papildomą kvotą iš Tarptautinės šaudymo sporto federacijos. Ji šaudys pistoletu iš 10 m atstumo.

Rugsėjo 27 d. LTOK planuojamos Lietuvos delegacijos palydos į trečiąsias jaunimo vasaros olimpines žaidynes Buenos Airėse. Delegacijoje bus ir jaunasis ambasadorius, plaukimo treneris Dominykas Spudvilas, kuris įveikė respublikinę bei tarptautinę atranką. Jis rūpinsis varžybas baigusiu mūsų sportininkų laisvalaikio ir kultūrine programa.

Berlyno olimpinis stadionas

ČEMPIONATAS ĮEIS Į LIETUVOS ISTORIJĄ

LIETUVOS LENGVOSIOS ATLETIKOS FEDERACIJOS VICEPREZIDENTĖ IR GENERALINĖ SEKRETORĖ NIJOLĖ MEDVEDEVA – APIE IŠSIPILDŽIUSIUS IR NEIŠSIPILDŽIUSIUS LŪKESČIUS EUROPOS ČEMPIONATE BERLYNE.

MARYTĖ MARCINKEVIČIŪTĖ

Apie šį Europos čempionatą Berlyne dar ilgai bus kalbama, nes tai buvo pats sėkmingiausias mūsų atstovų pasirodymas per visą Lietuvos lengvosios atletikos istoriją. Senojo žemyno disko metimo čempionu tapo Vaclovo Kidyko auklėtinis Andrius Gudžius, o bronzos medalį pelnė ieties metikė Līveta Jasiūnaitė, kurią treniruoja Teresė Nekrošaitė. Abu jie Kauno „Starto“ sporto mokyklos auklėtiniai.

Šalia garbės pakylas liko ketvirtąsias vietas užėmusios sportininkės – šuolininkė į aukštį Airinė Palšytė ir ėjikė Brigita Virbalytė-Dimšienė. Iš viso į pirmą šešetuką pateko septyni Lietuvos lengvaatlečiai. Prieš išvyką į Berlyną Lietuvos lengvosios atletikos federacijos (LLAF) prezidentas Eimantas Skrabulis pritarė, kad jis slapčia galvojo apie keturis medalius.

„Tikrai tokia galimybė buvo, nors prieš čempionatus aš niekada nelinkusi mūsų sportininkams iš anksto kabinti medalių. Vylėmės, kad medalį gali iškovoti Agnė Šerkšnienė. Nepaprastai gaila A.Palšytės, kuri šįkart liko be apdovanojimo, nors 2016-aisiais per Europos čempionatą Amsterdame laimėjo sidabrą. Jai medalis išsprūdo paskutinę akimirką, kai bulgarė Mirela Demireva rizikavo ir praleidusi 1,96 ir 1,98 m aukščius tik trečiuoju bandymu peršoko kartelę, pakeltą į 2 m aukštį. Šis aukštis bulgarei užtikrino sidabro medalį, o Airinė buvo nustumta į ke-

tvirtą vietą“, – varžybų baigtį primena LLAF viceprezidentė ir generalinė sekretorė Nijolė Medvedeva.

Lengvaatlečiai pasirodė puikiai. Kas padėjo pasiekti tokių svarių rezultatų?

Mūsų sportininkų rezultatų atoslūgis tęsėsi du olimpinis ciklus. Po Rio de Žaneiro olimpiadų žaidynių pradėjome kalbėti, kad laukiame ir tikimės kilimo į viršų. Sportininkai augo, užaugo ir subrendo. Kartų kaita neužsitiesė, reikėjo tik išlaukti, kada sportininkai tars savo žodį.

Tikrai nesigailime, kad į Berlyną delegavome rekordinį 27 lengvaatlečių būrį. Vieni laimėjo medalius, kiti kovojo dėl aukštų vietų, o tretį įgijo vertingos patirties. LLAF visą laiką stengiasi motyvuoti tuos sportininkus, kurie siekia užsibrėžto tikslo. Federacijos prašymu trys mūsų atletai – sprinteriai Karolina Deliautaitė ir Gediminas Truskauskas bei Justinas Beržanskis (3000 m kliūtinis bėgimas), kurie nebuvo įvykdę normatyvų, gavo vardinius kvietimus.

Lengvaatlečiai tobulėja, o kaip mūsų treneriai?

Nepasakyčiau, kad į mūsų rinktinę įsiliejo daug jaunų trenerių, ją papildė tik vienas kitas. Europos čempionato medalininkų ir aukštas vietas užėmusių sportininkų treneriai yra sukaukę didelę patirtį.

3

ČEMPIONAI

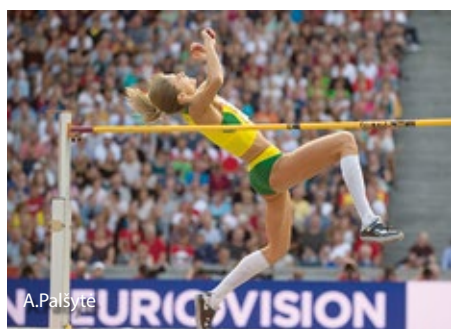
Andrius Gudžius – trečiasis Lietuvos disko metikas, tapęs Europos čempionu. Dar atstovaudamas SSRS 1986 m. žemyno pirmenybėse triumfavo Romas Ubartas. 2006 m. Lietuvai Europos aukšą iškovojo Virgilijus Alekna.

V.Kidykas, A.Gudžius ir T.Bendaravičius

L.Jasiūnaitė

A.Palsytė

B.Virbalytė Dimšienė

Ėjikės trasoje

Norėtūsi, kad geriausi mūsų treneriai tarpusavyje glaudžiau bendradarbiautų ir sukauptą patirtį perteiktų jaunesniems kolegoms.

Jaunimas ateina su savo idėjomis, vizijomis. Jeigu mūsų treneriai vieni su kitais dalytųsi savo patirtimi, galbūt rezultatai būtų dar geresni. Treneris auga kartu su savo auklėtiniu. Iš trenerių nenorėčiau nieko išskirti. Jie visi dirba, stengiasi, tobulėja. Aš jais visais tikiu, bet norėtūsi turėti daugiau aukšto lygio trenerių.

Kas, be lengvaatlečių ir trenerių, Berlyne sudarė Lietuvos sportinę delegaciją?

Džiaugiamės, kad galėjome išvežti visų sportininkų trenerius, tik dėl vykti atsisakiusio Simo Bertašiaus trenerio Juozo Garalevičiaus buvo pokyčių – jį pakeitė buvusi trenerė Danutė Svitojūtė. Lengvaatlečių Agnės Šerkšnienės, Eglės Balčiūnaitės, Modestos Morauskaitės treneriai yra užsieniečiai, todėl jie į čempionatą atvyko su savo šalies sportininkais.

Dovilę Dzindzaletaitę šefavo buvęs jos treneris, kuris ją treniravo prieš pora metų. Delegacijoje taip pat buvo gydytojas Tomas Vorobjovas, kineziterapeutai Mantas Lesnickas ir Tomas Bendaravičius bei psichologė Aistė Žemaitytė.

Europos čempionate debiutavo nemažai Lietuvos lengvaatlečių, tačiau, tarkime, S.Bertašius ar Živilė Vaiciukevičiūtė debiutantais tikrai nesijautė. Gal dar ką nors norėtumėte išskirti?

Tikrų tikriausi debiutantai šiame čempionate – 1500 m nuotolio bėgikas S.Bertašius bei maratonininkai Milda Vilčinskaitė-Eimontė ir Mindaugas Viršilas, kurie niekada iki tol nebuvo dalyvavę nė viename pasaulio ar Europos jaunimo arba jaunių čempionate. A.Gudžius, A.Palsytė, B.Virbalytė-Dimšienė, L.Jasiūnaitė, A.Orlauskaitė-Šerkšnienė, M.Morauskaitė, Edis Matusevičius, kiti savo sportinę karjerą pradėjo nuo Europos jaunimo vasaros olimpinių festivalių.

Kiti mūsų sportininkai neatsirado iš niekur, jie jau buvo dalyvavę pasaulio ir Europos įvairaus amžiaus grupių čempionatuose. L.Jasiūnaitė malonią staigmeną pateikė dar 2015-aisiais, kai Taline per Europos jaunimo iki 23 m. čempionatą pelnė bronzos medalį.

Bet viena yra dalyvauti jaunimo čempionatuose ir visai kas kita – suaugusiųjų. Tačiau ir suaugusiųjų sporte mūsų jauni sportininkai tobulėja. Jau praėjusiame Europos čempionate Amsterdame Liveta parodė, ko iš tikrųjų yra verta. Pastaraisiais metais ji ypač sustiprėjo, stabilizavosi rezultatai. Berlyne stipriausios Senojo žemyno ieties metikės tikrai negalvojo, kad mūsų sportininkė pelnys medalį, nes techninėse rungtyse ypač sunku išsiveržti į lyderes. Dabar elito sportininkės jau bus priverstos skaitytis su talentinga Lietuvos ieties metike.

Pačių gražiausių žodžių nusipelnė A.Gudžius, kuris pergalę išplėšė pačiu paskutiniausiu bandymu. Nustebino S.Bertašius, kurį pavadinčiau vėlyvo brendimo sportininku. 1500 m distancija – nelengva rungtis, norint joje sėkmingai varžytis reikia didelės patirties. Jo treneris J.Garalevičius, matydamas didelį savo auklėtinio potencialą, jo neforsavo, tausojo.

S.Bertašius

LLAF vadovai, treneriai, medikai ir sportininkai Berlyne

A.Šerkšniene

E.Matusevičius

J.Berzanskis

Dar prieš pora metų iš šio trenerio lūpų girdėjome, kad Simas taps didelio meistriškumo bėgiku. Jis motyvuotas, protingas, pasižymi išsverme ir greičiu. Šiomet bėgikas atsiskleidė visu pajėgumu, rungtyniavo stabiliai ir gerino Lietuvos rekordus. Kolegos iš kitų šalių stebėjosi ir klausinėjo, kur mes radome ir kada užsiauginome tokį pajėgų vidutinių nuotolių bėgiką.

S.Bertašius ypač stokoja rimtų tarptautinių varžybų patirties. Jis prasitarė, kad būtų laimingas, jeigu būtų pakviestas dalyvauti Tarptautinės lengvosios atletikos federacijos organizuojamose Deimantinės lygos varžybose. Ar realu sulaukti tokio kvietimo?

Tai labai sudėtinga. Praėjusiais metais netgi pasaulio čempionas A.Gudžius kurį laiką nebuvo kviečiamas dalyvauti šios lygos etapų varžybose. Rašėme raštus, protestavome, labai aktyvi buvo jo vadybininkė Valentina Fedušina. Tik per didžiausius vargus Andrius buvo pakviestas dalyvauti Deimantinės lygos varžybose.

Jeigu jis nebūtų svariai pasirodęs etapų varžybose, nebūtų pakviestas į finalą. O jis laimėjo finalines varžybas. Deimantinėje lygoje – sava virtuvė, stiprių vadybininkų, kurie su varžybų organizatoriais palaiko gerus ryšius, uždaras ratas. Reikia ryžtingai

kovoti ir už stadiono ribų, norint ten prasimušti. Ypač sunku ten patekti Europos lengvaatlečiams, tai uždaras elito varžybos.

Elito sportininkams svarbu turėti gerą vadybininką. S.Bertašius iki šiol jo neturėjo, bet dabar turės trejų olimpinių žaidynių dalyvę V.Fedušiną, kuri tvarko ir A.Gudžiaus, E.Matusevičiaus bei dar kelių mūsų sportininkų reikalus. Su ja sutartį pasirašė ir šuolininkė į aukštį Urtė Baikštytė.

Visus tarptautinius lengvaatlečių startus derina vadybininkai, nes tai yra komercinės varžybos. Simas startus galėtų pradėti nebūtinai nuo Deimantinės lygos, o nuo įvairių „Challenger“, kitų Europos varžybų, kurių yra daug.

Čempionate maloniai nustebino ėjikai B.Virbalytė-Dimšienė (4 vieta), Ž.Vaičiukevičiūtė (5) ir Arturas Mastianica (14). Kuo paaiškintumėte tokį mūsų ėjikų proveržį?

B.Virbalytė-Dimšienė daug metų ėjo šio tikslo link, viename iš pasaulio čempionatų buvo septinta. Šią žiemą sportininkei pavyko pasiruošimas Australijoje, ji įgijo pasitikėjimo savo jėgomis ir čempionate Berlyne buvo ypač geros emocinės bei psichologinės būsenos.

Talentinga ėjikė Ž.Vaičiukevičiūtė jau pagerino

visus B.Virbalytės įvairių jaunimo amžiaus grupių šalies rekordus. Su ja bei A.Mastianica nuosekliai ir kryptingai dirba treneris iš Pabradės – Barselonos olimpietis Viktoras Meškauskas. Daug nerimo buvo dėl Tado Šuškevičiaus, kuris pora metų neturi trenerio ir per įvairias varžybas gerais rezultatais nedžiugino. Baiminomės, kad jis per čempionatą nepasitrauktų iš distancijos. Tačiau taip neatsitiko, Tadas 20 km finišo liniją kirto 17-as. Norėtuši, kad sportininkas susirastų pagalbininką ir iki Tokijo olimpinį žaidynių nebūtų vienišas.

Pagal pelnytus medalius komandinėje įskaitoje mūsų lengvaatlečiai užėmė 17 vietą, aplenkė kaimynus estus (1 bronzos medalis, 25 vieta) ir latvius (liko be apdovanojimų). Ar ši vieta jus tenkina?

Tokiai šaliai kaip Lietuva tai tikrai aukštas pasiekimas. Pagal dešimtbalę sistemą mūsų sportininkų pasirodymą įvertinčiau stipriu devynetu, o lengvosios atletikos visuomenė gal vertina ir dar geriau.

Esame stiprūs tose rungtyse, kuriose ir anksčiau turėjome garsių sportininkų. Tarkime, diską anksčiau toli mėtė Algimantas Baltušnikas, Romas Ubartas, Virgilijus Alekna, o dabar – A.Gudžius. Ietį toli sviedė Birutė Kalėdienė, Jadvyga Putnienė, Teresė Nekrošaitė, Rita Ramanauskaitė, o dabar – L.Jasiūnaitė. Šuolių į aukštį varžybose kadaise puikius rezultatus rodė Kęstutis Šapka, Rolandas Verkys, Raivydas Stanys, o dabar – A.Palšytė. 1500 m distancijoje puikiai rungtyniavo Jonas Pipynė, o dabar – S.Bertašius. Šios pozicijos vėl stiprios?

Sporte taip būna: kur yra tradicijos, ten ir rezultatai geresni. Treneriai iš kartos į kartą perduoda savo patirtį, tobulėja kartu su sportininkais. Atsiranda naujų trenerių, kurie iš ankstesnių laikų pasiima didelį bagažą tradicijų, gerosios patirties, metodikų. Būtų keista, jeigu taip nebūtų.

Gražios tradicijos puoselėjamos ir kitose rungtyse, kurios atsigauja. Tarkime, A.Šerkšnienė pagerino seną 400 m distancijos rekordą. Auga jauna talentinga barjerininkė panevėžietė Gabija Galvydytė, kuri Berlyne bėgo estafetę 4x400 m ir turi ambicijų pagerinti Lietuvos 400 m barjerinio bėgimo rekordą.

Talentingas jaunasis sprinteris vilnietis G.Truskauskas, kuris yra pajėgus pagerinti Ryčio Sakalausko 200 m distancijoje pasiektą rekordą bei įvykdyti olimpinį normatyvą. Daug vilčių siejame su perspektyviu ieties metiku, Lietuvos rekordininku 22 metų E.Matusevičiumi, tik gaila, kad pastaruosius dvejus metus jį kamuoja traumos. Nepaisant to, jis Europos čempionate pirmą kartą rungtyniavo finale ir liko dešimtas. Jeigu Edžiui pavyktų išsivaduoti iš visų skaudulių, kurie jį kamuoja ir trukdo atsiskleisti, jis tikrai gali tapti didelio meistriškumo ieties metiku ir kovoti su pasaulinio lygio varžovais.

Deja, turime ir labai senų rekordų, tačiau nieko nėra amžino, gal kada ir jie bus pagerinti. Ilgą barzdą užsiauginęs šuolių su kartimi Zigmo Biliūno rekordas (1981 m. – 5 m 40 cm), tačiau mes neturime gerų šuolininkų su kartimi trenerių, jau žilstelėję ir kai kurių kitų rungčių rekordai.

Nėra lengva rasti talentingų lengvaatlečių ir juos atvesti į sportą. Apgailėtinos mūsų sporto bazės,

pati sporto sistema, didžiulė spraga ir tragedija mūsų aukštosios mokyklos, kuriose sportininkams nėra jokių sąlygų siekti meistriškumo. Vienai federacijai išlaikyti sportininkus yra nerealu.

Berlyno olimpiniam stadione buvo ir liūdnu akimirku: prastai trišuolio sektoriuje pasirodė D.Dzindzaletaitė, 400 m distanciją silpniau nei tikėtasi bėgo Eva Misiūnaitė, o maratono – Vaida Žūsinaitė.

Visi 27 mūsų lengvaatlečiai idealiai pasirodyti, žinoma, negalėjo. Daugiau tikėjomės iš D.Dzindzaletaitės, prognozavome, kad ji pateks į finalą ir ten sėkmingai šokinės. Gimus vaikeliai sportininkė daug skiria dėmesio jam, neturi nuolatinio trenerio ir dirba savarakiškai, patarimais padeda jos vyras sprinteris Richardas Kilty. Tai jau ne profesionalus sportas, į tikslą turi vesti treneris. Jeigu Dovilė artimiausiu metu ryžtingai neapsispręs, jai siekti svarių rezultatų bus sudėtinga.

Ganėtina silpnai 400 m distancijoje pasirodė E.Misiūnaitė. Daugiau tikėjomės iš metikės leivos Zarankaitės, studijuojančios Amerikoje. Ji čempionate abiejose rungtyse (disko metimo ir rutulio stūmimo) nepasiekė savo geriausių rezultatų. Tačiau jauna sportininkė įgijo neįkainojamos patirties. Disko metimo sektoriuje ji, manau, turi didesnių perspektyvų, nei stumdama rutulį.

Maratono distancijoje ypač sunku buvo V.Žūsinaitėi, kuriai nepavyko gerai pasirengti čempionatui ir nuo didelių krūvių pradėjo skaudėti Achilo sausgyslę. Tačiau didelių valios pastangų dėka ji sugebėjo baigti varžybas. Buvo akimirku, kai Vaida norėjo pasitraukti iš distancijos, maitinimosi punkte buvo sustojusi ir pravirko. Tačiau valinga sportininkė vis dėlto surado jėgų ir finišavo.

Panašiai nutiko ir kitam maratonininkui Remigijui Kančiui, kuris pavasarį, sugrįžęs iš treniruočių stovyklos, pusantr mėnesio negalėjo rimtai bėgioti, nes skaudėjo Achilo sausgyslę. Sportininkas negalėjo deramai pasirengti Europos čempionatui, nevyko treniruotis į aukštikalnes.

Kalbant apie maratonininkus būtina prisiminti, kad čempionate nedalyvavo traumas besigydančios mūsų lyderės Diana Lobačevskė ir Rasa Drazdauskaitė. Norisi pagirti Valdą Dopolską, kuriam buvo ypač sunkūs pastarieji dveji metai. Negaudamas jokio finansavimo jis išvažiavo dirbti statybose ir sportuoti į Airiją. Jam padėjo klubas, per pratybas turėjo partnerių, ten sustiprėjo ir subrendo. Dabar sportininkas jau grįžta gyventi į Lietuvą.

Ar artėjančiose Tokijo olimpinėse žaidynėse irgi tikėtės gausios komandos?

Lapkričio mėnesį Tarptautinė lengvosios atletikos federacija paskelbs olimpinis normatyvus, kurie tikrai bus labai aukšti, nes kasmet kyla, bei kriterijus. Nekantriai laukiame tos dienos. Po truputėlį einama prie reitingavimo sistemos, kad sportininkai į olimpines žaidynes patektų pagal reitingus. Tai dar tik projektas, bet jeigu jis bus patvirtintas, mūsų sportininkams nebus lengva, nes jie neturi daug galimybių startuoti tarptautinėse varžybose.

Rio de Žaneiro olimpinėse žaidynėse dalyvavo 18 mūsų lengvaatlečių. Tikimės, kad ne mažiau jų bus ir Tokijoje.

”

SPORTE TAIP BŪNA: KUR YRA TRADICIJOS, TEN IR REZULTATAI GERESNI. TRENERIAI IŠ KARTOS Į KARTĄ PERDUODA SAVO PATIRTĮ, TOBULĖJA KARTU SU SPORTININKAIS. ATSIKANDA NAUJŲ TRENERIŲ, KURIE IŠ ANKSTESNIŲ LAIKŲ PASIIMA DIDELĮ BAGAŽĄ TRADICIJŲ, GEROSIOS PATIRTIES, METODIKŲ.

NIJOLĖ MEDVEDEVA

KREPŠINIO TVIRTOVĖJE – LEDO ŽVAIGŽDUTĖS

GAJ DAR NEBŪSIME SPĖJĘ PAMIRŠTI ŠIOS VASAROS KARŠČIŲ, O „ŽALGIRIO“ ARENA KAUNE JAU ALSUOS ŠALČIU: RUGSĖJO PRADŽIOJE ČIA BUS SURENGTAS PASAULIO JAUNIMO IKI 21 M. DAILIOJO ČIUOŽIMO „GRAND PRIX“ ETAPAS „AMBER CUP“.

LINA DAUGĖLAITĖ

D.Kizala ir M.Polishook

Lietuvos dailiajam čiuožimui tai bus istorinis renginys – tokio rango varžybų iki šiol mūsų šalyje nėra vykę. „Jeigu mums pavyks gerai jį suorganizuoti, parodysime ir žiūrovams, ir svečiams, ir mūsų valdžios žmonėms šio sporto grožį, gal tai bus motyvacija ateityje ir Vilniuje pastatyti nors vieną treniruočių aikštę, įkurti žiemos sporto šakų mokyklą, nes sostinė to kol kas neturi“, – džiaugdamosi artėjančia dailiojo čiuožimo švente slaptomis viltimis dalijasi Lietuvos čiuožimo federacijos (LČF) prezidentė Lilija Vanagienė.

NORŲ SĄRAŠAS

Pasaulio jaunimo „Grand Prix“ etapas – ambicijų ledkalnio pradžia. Lietuvos čiuožimo federacija taip pat viliasi, kad šios varžybos taps tramplinu į 2022 m. Europos dailiojo čiuožimo čempionatą. „Mūsų užmojai dideli. Mes turime stiprią šokių ant ledo porą (Saulių Ambrulevičių ir Allison Reed – aut. past.), kuri artėja prie eli-

to, ir labai norime, kad Lietuva gautų teisę rengti šį Europos čempionatą. O kai čempionatas vyksta namie, tai ir sienos padeda“, – sako L.Vanagienė.

Be abejo, norų sąrašas – ir pagausėjęs dailiojo čiuožimo mėgėjų būrys, iš kurio atsirastų ir tokių, kurie užsimautų pačiužas ir patys bandytų siekti sportinių aukštumų. Juk ne paslaptis, kad aukšto lygio varžybos padeda sudominti ir paskatina pasirinkti būtent tą sporto šaką.

Tai tiek apie norus. O norinčiųjų organizuoti tokius renginius, pasak LČF prezidentės, netrūksta. Tačiau tai, kad Lietuva iki šiol dar nebuvo rengusi tokio lygio varžybų, tapo pranašumu. Neabejotinas pranašumas buvo ir arena, kurią LČF galėjo pasiūlyti šioms varžyboms surengti.

„Tarptautinė čiuožimo sąjunga (ISU) matė, į kokią bazę mes kviečiame. Ir buvęs prezidentas Ottavio Cinquanta, ir dabartiniai ISU vadovai lankėsi pas

mus prieš kelerius metus. Jie mus ragino surengti Europos čempionatą. Bet tam, kad jį surengtume, prieš tai reikia būti suorganizavus bent vieną „Grand Prix“ etapą“, – paaiškina L.Vanagienė.

Taigi Lietuvoje rugsėjo 6–8 d. vyks trečiasis iš septynių „Grand Prix“ etapų – „Amber Cup“. Kitus etapus rengs Slovakija, Austrija, Kanada, Čekija, Slovėnija, Armėnija. Finalas gruodžio pradžioje vyks Kanados Vankuverio mieste.

KREPŠINIO TVIRTOVĖJE

Krepšinio tvirtovė „Žalgirio“ arena pirmomis rugsėjo dienomis taps dailiojo čiuožimo Meka. Kadangi tai jaunimo varžybos, nesitikima, kad visą 15 tūkst. vietų areną užpildys žiūrovai. Todėl jiems skirtų vietų skaičius bus sumažintas uždaranant antrąjį aukštą. Taip arena taps mažesnė ir jaukesnė. „Tai jaunimo varžybos ir tokių didelių arenų nereikia“, – paaiškina LČF prezidentė.

Norint išvysti jaunųjų čiuožėjų piruetus ant ledo plačiai atverti pinigines nereikės – bilietai kainos svyruoja nuo 4 iki 9 eurų. „Mūsų tikslas – ne uždirbti, bet pritraukti kuo daugiau žiūrovų ir užsiauginti auditoriją“, – patikina L.Vanagienė.

Ledas arenoje bus pradėtas lieti pirmąją rudens dieną. „Ir bortus montuos, ir ledą lies „Žalgirio“ arenos specialistai – tą jie išmoko daryti“, – šypsosi LČF vadovė, prisimindama praėjusio krepšinio sezono finišo tiesiąją, kai Kauno „Žalgirio“ patekimas į Eurolygos ketvirtfinalį privertė operatyviai sukurti pasaulio ledo ritulio čempionato organizatorius.

Pasaulio jaunimo „Grand Prix“ etapo dalyviai į Kauną pradės rinktis rugsėjo 4-ąją. Rugsėjo 5-oji – treniruočių diena, o rugsėjo 6–8 d. vyks varžybos.

Trečiajame „Grand Prix“ etape dalyvaus 93 jaunieji dailiojo čiuožimo meistrai iš 32 šalių. Valstybių geografija plati. Į ką reikėtų atkreipti akis? Žinoma, pirmiausia į 14-metę pasaulio jaunimo čempionę rusę Aleksandrą Trusovą. Praėjusiais metais ji tapo pirmąja moterimi čiuožėja, kuri per varžybas atliko du keturgubus šuolius – tulupą ir salchovą. Tą ji padarė pasaulio jaunimo čempionate. Šiais metais rusė savo sugebėjimais stebina toliau: uždarose Rusijos rinktinės varžybose ji atliko du keturgubus salchovo ir vieną keturgubą lutco šuolį. Iki šiol oficialiose varžybose nė viena moteris nėra atlikusi techniškai sunkiausio keturgubo lutco. Trys keturgubi šuoliai moterų programose taip pat nebuvo užfiksuoti.

„Jaunimas labai stiprus, kartais net stipresnis už suaugusiuosius. Todėl tai bus tikrai labai aukšto lygio varžybos“, – patikina L.Vanagienė.

„Grand Prix“ etape Kaune dirbs 34 teisėjai. Tarp jų bus ir viena Lietuvos teisėja – Živilė Atkočiūnienė. Techninę brigadą sudarys 15 žmonių.

Kokia visa varžybų sąmata, L.Vanagienė pasakyti dar negalėjo. Dalį čempionato išlaidų padengs ISU – ji apmokės sportininkų maitinimą, nakvynę, teisėjų darbą. Iš viso Tarptautinė čiuožimo sąjunga skirs 100 tūkst. JAV dolerių. Didžiausios finansinės paramos Lietuvos čiuožimo federacija sulaukė iš Kauno miesto savivaldybės. Be miesto palaikymo suorganizuoti tokį renginį didžiausioje šalies arenoje nebūtų įmanoma.

PRASKLEISTOS PASLAPTYS

Trečiajame „Grand Prix“ etape Kaune bus trys rungtys – pavienio čiuožimo (merginų ir vaikinių) bei šokių ant ledo. Ketvirtosios rungties – porinio čiuožimo – organizatoriai atsisakė. Pasinaudoti šia šeiminių teisė lietuviai nusprendė dėl to, kad viskas – ir treniruotės, ir varžybos – tilptų vienoje arenoje.

„Kai prieš metus teikėme dokumentus dėl teisės rengti varžybas, nebuvo aišku, ar nevyks Kauno ledo arenos renovacija. Norėdami apsidrausti ėmėmės organizuoti trijų, o ne keturių rungtių varžybas. Tai leidžiama. Taip apsieiname su viena arena: treniruotės vyks nuo 6 ryto iki pietų, o po pietų – varžybos“, – detales atskleidžia L.Vanagienė.

„Amber Cup“ ambasadoriai – garsiausia Lietuvos šokių ant ledo pora Margarita Drobiazko ir Povilas Vanagas. „Jie duoda mums gerų minčių. Gaila, kad jie patys negali atvykti, bet

P.Ramanauskaitė

visais įmanomais būdais padeda populiarinti varžybas“, – pasakoja LČF prezidentė.

Atidarymo šventė bus trumpa. Apskritai tokios šventės beveik nerengiamos. „Bet mes darome ir ji turėtų būti įspūdinga. Atidarymas vyks rugsėjo 6 d. 19 val. Vieną paslaptį galime išduoti. Šiam „Grand Prix“ etapui – ko gero, apskritai pirmą kartą istorijoje – sukurtas himnas. Jį sukūrė „Eurovizijoje“ Lietuvai atstovavusi leva Zasi-mauskaitė kartu su kompozitoriumi Vytautu Bikumi. Ieva aktyviai įsitraukė į čempionato organizavimą, be to, išsikėlė tikslą iki varžybų išmokti čiuožti. Himnas mums patiko. Jis skambės atidarymo dieną“, – džiaugiasi L.Vanagienė.

Rengdami šią šventę organizatoriai dirba su režisierė Rasa Micachienė, kuri režisavo ne vieną populiarų TV projektą.

Kauno ledo arenoje buvo surengta įspūdinga spaudos konferencija: organizacinio komiteto nariai prieš žurnalistus iščiuožė apsiavę pačiužomis.

ŠEIMININKŲ PRANAŠUMAI

Šeiminių teisė – į kiekvieną rungtį deleguoti po tris sportininkus ar jų poras. Deja, vaikinių varžybose Lietuvos sportininkų neišvysime, nes neturime pajėgių pavienio čiuožimo atstovų. Tačiau merginų varžybose dalyvaus trys Lietuvos čiuožėjos.

Neabejotina merginų lyderė – 15-metė kaunietė Paulina Ramanauskaitė. Beje, tai ji varžybų afišose tapo reklaminiu veidu. Paulina, kurią treniuoja Dmitrijus Kozlovas, yra Lietuvos jaunimo čempionė, o didžiausias jos laimėjimas – pasaulio vaikų žaidynėse 2016 m. užimta pirmą vieta. Paulina treniuojasi Kaune, vasarą buvo išvykusi į stovyklas Ventspilyje ir Jelgavoje. „Nuo birželio mėnesio jau dirbo rimtai, nes rugpjūtį prasideda startai“, – primena L.Vanagienė.

„Amber Cup“ varžyboms Kaune P.Ramanauskaitė parengė abi naujas programas, kurių krikštas neseniai įvyko varžybose Dortmundėje. Lietuvė Vokietijoje pasirodė sėkmingai – trumpojoje programoje buvo antra, laisvojoje pirma ir galutinėje įskaitoje užėmė antrą vietą.

Kitos merginos dėl teisės pasirodyti ant ledo Kaune rugpjūčio pradžioje varžėsi Rygoje. Po atrankos paaiškėjo, kad Kaune išvysime dar dvi D.Kozlovo auklėtines – Seliną Kanedą ir Domyką Molevičiūtę.

Šokių ant ledo varžybose Lietuvai atstovaus vienintelė pora. Nors ir dėl jos būta nerimo. Būtent tą dieną rugpjūčio pradžioje, kai kalbėjomės, Lietuvos čiuožimo federaciją pasiekė džiugi žinia ir Tarptautinės čiuožimo sąjungos dokumentas, patvirtinantis, kad Lietuva turi šokių ant ledo porą – Deividą Kizalą ir Mirą Polishook. „Taigi mes praktiškai paskutinę dieną įsokome į išvažiujantį traukinį“, – lengviau atsikvėpė LČF prezidentė.

Iki šio pavasario Deividas šoko su Guoste Damulevičiūte. Talentinga jauna Lietuvos pora džiugino ne tik savo pasirodymais, bet dar ir dėl to, kad buvo grynai lietuviška, todėl sėkmingai besiklostant čiuožėjų sportinei karjerai nebūtų reikėję spręsti pilietybės rebuso.

„Šiomet Deividas su Guoste dar dalyvavo Europos suaugusiųjų čempionate ir labai gerai ten pasirodė, aplenkė šešias poras. Bet Guostė buvo dvyliktoje klasėje ir nusprendė atsidėti mokslams. Ir mes jos nebeturime“, – atsidūsta L.Vanagienė.

Naujos partnerės Deividas ieškojo nuo pavasario, galiausiai ją rado už Atlanto. Amerikos pilietybę turinti M.Polishook už 20-metį D.Kizalą jaunesnė keleriais metais. Dabar pora treniuojasi pas Igorį Špilbandą Amerikoje.

”
VIENĄ PASLAPTĮ GALIME IŠDUOTI. ŠIAM „GRAND PRIX“ ETAPUI – KO GERO, APSKRITAI PIRMĄ KARTĄ ISTORIJOJE – SUKURTAS HIMNAS. JĮ SUKŪRĖ „EUROVIZIJOJE“ LIETUVAI ATSTOVAVUSI IEVA ZASIMAUŠKAITĖ KARTU SU KOMPOZITORIUMI VYTAUTU BIKUMI.

LILIJĄ VANAGIENĖ

TARPUKARIO LIETUVOS VADOVAI IR SPORTAS

MINĖDAMI LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠIMTMETĮ ĮDĖMIU DAIROMĖS Į PRAEITĮ. DABAR POLITIKAS, PAREIŠKĖS, KAD JAM NERŪPI SPORTAS, GREIČIAUSIAI PASMERKTŲ SAVO POLITINĘ KARJERĄ. O KOKIE BUVO TO METO VALDANČIŲJŲ IR LIETUVOS PREZIDENTŲ SANTYKIAI SU SPORTU?

VYTAUTAS ŽEIMANTAS

Tarpukario Lietuvoje buvo trys prezidentai: Antanas Smetona (prezidentavo 1919–1920 ir 1926–1940), Aleksandras Stulginskis (1920–1926) ir Kazys Grinius (1926). Nevienodas jų prezidentavimo laikas, skirtingas ir jų požiūris į sportą, apie kurį tuomet buvo manoma gana negatyviai. Iki XIX a. pabaigos sportas buvo tik neformalus laisvalaikio leidimo būdas, dažniau tapatintas net su tuščiu laiko švaistymu, dykaduoniavimu. Fizinis lavinimas tada buvo sietas tik su kariniu vyrų parengimu.

Lietuvai paskelbus nepriklausomybę iš karto teko kariauti su kaimynais, ginti laisvę. Neutrūko ir vidaus problemų, pirmaisiais nepriklausomybės metais virė aršios diskusijos dėl Lietuvos Respublikos prezidento institucijos reikalingumo. Todėl ir A.Smetona pirmuoju prezidentu buvo išrinktas tik 1919 m. Pirmaisiais prezidentavimo metais duomenų apie jo ryšius su sportu neradau, greičiausiai jų ir nebuvo.

SPORTO RĖMĖJU NETAPO

Po metų iš A.Smetonos prezidento pareigas perėmęs A.Stulginskis netapo sporto rėmėju, nors prezidento užtarimo ieškoję Lietuvos sporto lygos vadovai 1926-ųjų pradžioje iš jo paties gavo prisižadėjimą remti Lietuvos sportą. Galima tik pasidžiaugti, kad tokį A.Stulginskio požiūrį į sportą dalinai kompensavo jo žmona Ona Matulaitytė-Stulginskienė, kuri buvo aktyvi moterų sporto rėmėja.

A.Stulginskis neplanavo paremti Lie-

tuvos sportininkų ir 1924-aisiais, kai šie pirmą kartą šalies istorijoje rengėsi dalyvauti Paryžiaus olimpinėse žaidynėse. Pasakojama, kad reikalai pajudėjo tada, kai užsienio reikalų ministro Ernesto Galvanausko po oficialių derybų Estijos ir Latvijos kolegoms paklausė, ar lietuviai rengiasi važiuoti į Paryžiaus olimpiadą. E.Galvanauskas tada neturėjo ką jiems atsakyti, nes nieko nebuvo planuojama. Išgirdęs, kad latviai su estais aktyviai ruošiasi žaidynėms, ministras iškėlė šį klausimą. Tada mūsų olimpinė delegacija gavo nedidelę piniginę valdžios paramą.

Tačiau aplinkybės keitėsi, Lietuva tvirtėjo, plėtėsi ir sportinis sąjūdis. Nepaisant didelių sporto entuziastų pastangų, prireikė nemažai laiko, kol lietuviai sportą įvertino kaip vieną iš visuomenės kultūros turtų, nes dalis inteligentų kultūrą suprato tik kaip dvasinį reiškinį, o gėrėjimasis fizinėmis jėgomis jiems atrodė kone priešingas kultūrai. Vis dėlto sportui nepalankios nuotaikos entuziastų dėka tirpo. Talkino ir pokyčiai pasaulyje, kuriame sparčiai populiarėjo olimpinis judėjimas, sportas tapo svarbia valstybių ir tautų įvaizdžio dalimi.

Iš pradžių sportą mūsų šalyje pradėjo remti Lietuvos Vyriausybė, atskiri ministrai, burmistrai, verslo bendrovės ir privatūs asmenys – sporto aistringai.

PREZIDENTAS STADIONE – TIK 1926 M.

Didesnį dėmesį sportui pradėjo skirti prezidentas K.Grinius. Jis buvo gydy-

tojas, todėl iš karto atkreipė dėmesį į sporto reikšmę žmogaus sveikatai. K.Griniaus iniciatyva atsirado pirmieji prezidento prizai sporto rungtynių nugalėtojams. Jis įsteigė pirmuosius prizus dviračių lenktynių, šaudymo medžiokliniais šautuvais ir bėgimo varžybų laimėtojams.

K.Grinius buvo ir pirmasis šalies prezidentas, oficialiai įžengęs į stadioną stebėti varžybų. 1926 m. liepos 3 d. jis savo apsilankymu pagerbė Kaune, Ažuolyne, vykusias futbolo varžybas Kooperacijos taurei laimėti. Tose rungtynėse susitiko Lietuvos fizinio lavinimo sąjungos (LFLS) ir Šančių šaulių sporto klubo „Kovas“ futbolininkai. Sporto visuomenė džiugiai sutiko žinią apie K.Griniaus apsilankymą stadione. Laikraštis „Sportas“ (1926 07 05) rašė: „Prie progos reikia pabrėžti labai malonų mūsų sportininkams faktą: šios rungtynės buvo Lietuvoje pirmos, į kurias atsilankė Ekscelencijos: Valst. Prezidentas ir Ministeris Pirmininkas, Krašto Apsaugos Ministerio ir Vyr. Štabo Virš-ko lydimi. Apie šį taip svarbų Lietuvos sportui įvykį tam tikru laiku „Sporte“ bus parašyta plačiau.“

Kituose to meto laikraščiuose šis įvykis euforijos nesukėlė. Antai dienraštis „Lietuva“ (1926 07 03) tik tiek teparašė: „Po rungtynių 8,5 val. Vytauto kalne bus prakalbos.“ Kas kalbės neparašė, nors į tribūną lipo ne eiliniai žmonės, o Lietuvos prezidentas K.Grinius ir premjeras Mykolas Sleževičius.

Archyvo nuotr.

Prezidentas
A.Stulginskis

Prezidentas
K.Grinius

A.Smetona eina į pirmosios Tautinės olimpiados atidarymą. Jį lydi ministras pirmininkas Vladas Mironas (kairėje), kiti aukšti pareigūnai. 1938 m.

Prie progos reikia pabrėžti labai malonų mūsų sportininkams faktą: Šios rungtynės buvo Lietuvoje pirmos, į kurias atsilankė Ekscelencijos: Valst. Prezidentas ir Ministeris Pirmininkas, Krašto Apsaugos Ministerio ir Vyr. Štabo Vrš-ko lydtmi. Apie šį taip svarbų Lietuvos sportui įvykį tam tikru laiku „Sporte“ bus parašyta plačiau.

„Sporto“ laikraštis apie prezidento K.Grinius apsilankymą stadione. 1926 m.

Šalia entuziazmo buvo ir kritikos. Sporto žurnalistas Jurgis Šulginas („Sportas“, 1926 m. Nr. 44) straipsnyje „Kas turi būti įrašyta mūsų sporto istorijoje“ rašė: „Kad ir keistai tie žodžiai skamba, bet tik šiomet, po aštuonerių metų nepriklausomos Lietuvos, sportininkai pirmą kartą oficialiai matė savo šeimynoje aukštusius svečius – p. Prezidentą ir p. Ministerį pirmininką ir pirmą kartą viešai kalbėjo su jais. (...) Kas būtų jei šis pirmas pasimatymas su vyriausybės priešakyje stovinčiais asmenimis įvyktų per pirmuosius mūsų sporto plėtimosi metus – 1919–1920 metus, arba prieš 6–7 metus? Ogi būtų tai, kad viešai mestas į sportininkus gyvas žodis pirmųjų Respublikos piliečių priverstų juos ne tik labiau atsiduoti naudingam tautai darbu ir tuo pasiiekti per 7 metus žymiai daugiau, bet ir padidintų jų eiles keletą kartų.“

K.GRINIAUS KALBA SPORTININKAMS

Prezidento K.Grinius kalba, pasakyta stadione, išskirtinė ir tuo, kad jis į susirinkusiuosius kreipėsi ne „ponios ir ponai“, o „draugai sportininkai“, taip pabrėždamas norą artimai bendrauti, imtymumą.

„Sportas turi valstybinės reikšmės šių dienų gyvenime. Visos tautos suprato tai, suprato, kad kūno kultūra turi atsiliepti į tautos gyvenimą. Kitos tautos nužengė toliau šiuo atžvilgiu. Mes dar nepasiekėme to, ko pageidautumėm pasiekti. Nepamirškite, kad mūsų raumenys yra mūsų turtas. Mes juos galime įvertinti net ir pinigais. (...) Todėl sportas turi ne atskiros grupės reikšmės, bet valstybinės. Mes tik pradėjome lavintis, todėl jūsų

eilės retos, bet mes susilauksime tos valandos, kada visa Lietuvos jaunomenė bus apimta fizinio lavinimo darbu. Tai yra valstybinis reikalas. Eikite nebijodami jokių kliūčių prie to, ką jus pasistatėte sau tikslu“, – sakė šalies prezidentas.

K.Griniui pritarė premjeras M.Sleževičius: „Mes, Vyriausybė, prisidėsime prie Respublikos Prezidento žodžių ir paremsime jus, paremsime tuo, kad visa Lietuva būtų sporto organizacijų tinklu aptiesta.“

Tokie pažadai, aišku, skatino viltį. „Šitie žodžiai, pasakyti ne iš oficialios tribunos oficialioje įstaigoje, o iš mūsų pačių rankomis sukaltos medinės sportininkų lušnelės balkono, veidas prieš veidą žaliai lauke ir dar po lietum, praskambėjo mūsų ausyse geriau už kokią deklaraciją, – rašė J.Šulginas. – Ir pirmieji šio atviro pasikalbėjimo vaisiai jau yra. P. Respublikos Prezidentas suteikė sportininkams jau tris garbės dovanas savo vardu.“

A.SMETONA ĮSTEIGĖ DAUG PRIZŲ
Daugiausia prizų įvairių sporto rungtių nugalėtojams įsteigė prezidentas A.Smetona, kuris ilgainiui tapo dideliu sporto austruoliu. Mieliausias jam buvo žirginis sportas – konkūrai. Pats A.Smetona mėgo jodinėti, tačiau nėra žinių, ar jis dalyvavo sporto varžybose. Kita sporto šaka, kurią taip pat aktyviai jis rėmė, buvo šaudymas medžiokliniais šautuvais. A.Smetona buvo geras medžiotojas, mėgo žiemos savaitgaliais pamedžioti miške. Žaidė ir golfą.

A.Smetona globojo įvairias sporto šakas, teikė dovanas, taures, prizus net devynių sporto rungtių nugalėtojams. Be jau minėtų šaudymo ir kon-

kūrų, prezidento dėmesio sulaukė bėgimas, futbolas, krepšinis, tenisas, dviračių sportas, buriavimas, automobilių ralis „Aplink Lietuvą“.

Tuomet nebuvo tradicijos už sporto pergales atletų pagerbti valstybės apdovanojimais – ordinais. Tik A.Smetona 1937 m. padarė išimtį – apdovanojo Lietuvos vyrų krepšinio rinktinės narius, tapusius Europos krepšinio čempionais. Jie buvo apdovanoti Vytauto Didžiojo ketvirtojo ir penktojo laipsnio ordinais bei Vytauto Didžiojo pirmojo ir trečiojo laipsnio medaliais.

Prezidentas buvo 1939 m. Kaune vykusio Europos vyrų krepšinio čempionato globėjas, įsteigė pagrindinį prizą. Sportas tapo ne tik valstybės reikalu, bet ir visaverčiu diplomatijos objektu.

A.Smetonos nuomone, sportas turėjo tapti pagrindine priemone, stiprinančia patriotizmą ir fizinį tautos pajėgumą. Jis sakė: „Mes per daug kalbame apie jos (tautos) dvasią, bet visai nesirūpiname jos kūnu, jos sveikata. Romėnai juk ne tuščiai tvirtino, kad tik sveikame kūne esti sveika dvasia. Jei tariamės galį žodžiu ir raštu stiprinti bei gydyti žmogaus dvasią ir sielą, tai tokiu pat būdu galima viltis ir jo sveikata, kuri yra mūsų gyvenimo pamatas.“

Bene didžiausias A.Smetonos nuopelnas sportui yra 1932 m. jo pasirašytas pirmasis šalies Kūno kultūros įstatymas. Nuo jo priėmimo prasidėjo sporto valstybinimas, sportas tapo valstybinės politikos sudedamąja dalimi. A.Smetona laiku sureagavo į vis labiau aktyvėjantį sportinį judėjimą, visuomenėje augantį jo populiarumą. ■

A.Smetona žaidžia golfą

”
MES PER DAUG KALBAME APIE JOS (TAUTOS) DVASIA, BET VISAI NESIRŪPINAME JOS KŪNU, JOS SVEIKATA. ROMĖNAI JUK NE TUŠČIAI TVIRTINO, KAD TIK SVEIKAME KŪNE ESTI SVEIKA DVASIA.

ANTANAS SMETONA

SUNKŪS METAI

LIETUVOS ŠIUOLAIKINĖS PENKIAKOVĖS FEDERACIJOS GENERALINIS SEKRETORIUS VIAČESLAVAS KALININAS – APIE UŽGRIUVUSIAS BĖDAS, BRANGIUS ŽIRGUS, NAUJĄ ŠAUDYKLĄ IR ČEMPIONATUS DRUSKININKUOSE.

MARYTĖ MARCINKEVIČIŪTĖ

I.Serapinaitė ir J.Kinderis

vytauto Dranginio nuotr.

Lietuvos šiuolaikinės penkiakovės meistrams šis sezonas kol kas nėra sėkmingas. Po Achilo sausgyslės operacijos varžybose nedalyvaujant lyderei Laurai Asadauskaitei-Zadneprovskienei jos komandos draugai Europos čempionate Vengrijoje medalių neiškovojo. Geriausiai pasirodžiusi leva Serapinaitė buvo 15-a, Justinas Kinderis liko 17-as, o Gintarė Venčauskaitė-Juškienė – 18-a. Estafečių varžybose Gintarė su Dovydu Vaivada užėmė aštuntą vietą.

Bet Lietuvos šiuolaikinės penkiakovės federacijos (LŠPF) generalinis sekretorius Viačeslavas Kalininas optimizmo nepraranda ir sako, kad dar ne viskas prarasta: suaugusiųjų dar laukia rugsėjo 6–15 d. Meksike vykstantis pasaulio čempionatas, kuriame dalyvaus J.Kinderis, I.Serapinaitė, G.Venčauskaitė ir Lina Batulevičiūtė, o jaunimas rugsėjo 18–23 d. dar bandys jėgas Lenkijos Džonkuvo mieste, kuriame bus surengtas Europos jaunimo iki 24 m. čempionatas, ir trečioje jaunimo olimpinėse žaidynėse Buenos Airėse.

Gaivus oro gūsis šį sezoną – triguba Lietuvos penkiakovininkių pergalė,

pasielkta Vokietijoje, Veidene, neolimpinėje triatlo rungtyje (šaudymas, bėgimas, plaukimas). Čia Europos čempione tapo vilnietė Aurelija Tamašauskaitė, o sidabro ir bronzos medalius iškovojo jos treniruočių draugės Lina Batulevičiūtė bei leva Želvytė.

„Šie metai mums sunkūs, bene patys sunkiausi per visą šiuolaikinės penkiakovės istoriją. Vieną problemą keičia kita. Kūno kultūros ir sporto departamentui padarius klaidą, o po to jos napanorus ištaisyti, likome stipriai nuskriausti finansiškai. Prasidėjus Lietuvos olimpinio sporto centro (LOSC) pertvarkai mūsų sportininkams skirti pinigai buvo metami į vieną katilą su dar kelių sporto šakų federacijomis. Mums tebuvo skirta 130 tūkst. eurų. Bet reikėjo gyventi: rengti treniruočių stovyklas, vykti į įvairių amžiaus grupių čempionatus, įdARBINTI mūsų trenerius. Vien dalyvavimas pasaulio ir Europos dvikovės, trikovės, keturkovės ir penkiakovės jaunučių, jaunių, jaunimo ir suaugusiųjų čempionatuose mums kainuoja apie 50 tūkst. eurų.

Įkritome į gilią duobę. Esame dėkingi Lietuvos tautiniam olimpiniam komitetui, kuris mums ištiesė pagal-

bos ranką. Po ilgesnės pertraukos, federacijoms gražinus tiesioginį finansavimą iš valstybės biudžeto, įdarbinome du savo trenerius vilnietį Jevgenijų Kliosovą ir kaunietį Dalių Strazdą, o LTOK – Andrejų Zadneprovskį. Net 20 tūkst. eurų per metus mums kainuoja šešių žirgų išlaikymas, federacijai tai didžiulė suma. Juos dabar nuomojamės iš LOSC, o ankstesniais metais už žirgus mums nieko nereikėjo mokėti.

Penkiakovėje yra ir biatlas, triatlas, tačiau mūsų prioritetas – penkiakovė ir, žinoma, olimpiniai medaliai. Viliamės, kad reabilitacinį laikotarpį sėkmingai baigs Laura Asadauskaitė-Zadneprovskienė ir deramai pasirengs Tokijo olimpinėms žaidynėms“, – sulaukti geresnių laikų tikisi V.Kalininas.

Dabar užgriuvęs didelis galvos skausmas – žirgai. Kol kas jie laikomi Belmonto žirgyne, bet tik iki spalio ar lapkričio mėnesio. Vilniaus apskrities vyriausiasis policijos komisariatas žirgus nori iškeldinti ir dabar ieškoma, kur juos priglauti.

Nepaisant bėdų gyvenimas juda į priekį. Sakykite, ar mūsų lyderiams L.Asadauskaitei-Zadneprovskienei ir J.Kinderiui užaugo pamaina?

Pamaina auga nebloga, ypač gražių vilčių teikia merginos. Vaikinių grupėje didesnį meistriškumą pasiekė tik kaunietis Dovydas Vaivada (treneris Henrikas Eismontas) ir vilnietis Gytis Gudlevičius (treneris Artūras Kalininas), kuris šiemet baigė gimnaziją ir įstojo studijuoti į Lietuvos edukologijos universitetą.

Šiųmetis Europos triatlo čempionatas Vokietijoje parodė, kad gera penkiakovininke gali tapti Aurelija Tamašauskaitė. Prieš porą metų per pasaulio jaunių biatlo ir triatlo čempionatą Batumyje, kur buvo plaukiama ne ežere, o jūroje, ji dukart tapo čempione: laimėjo jaunimo biatlo (bėgimo ir plaukimo) ir suaugusiųjų triatlo varžybas.

Pernai Aurelija pirmą kartą surengtame Europos penkiakovės jaunimo iki 24 m. čempionate iškovojo bronzos medalį. Ji – buvusi ignalinietė, plaukimo trenerio Eugenijaus Rakitimo auklėtinė, o dabar ją treniruojuame kartu su sūnumi Artūru Kalininu.

Tobulėja Gintarė Venčkauskaitė, leva Serapinaitė, Lina Batulevičiūtė. Į jaunimo žaidynes Argentinoje kelialapius iškovojo 16-metė vilnietė Elžbieta Adomaitytė (treneris A.Kalininas), kuri šiemet per pasaulio devyniolikmečių čempionatą Portugalijoje kovojo finale su gerokai vyresnėmis varžovėmis ir užėmė 30 vietą, bei 18-metis kaunietis Aivaras Kazlas (treneris Paulius Aleksandravičius).

Jaunimo žaidynėms dar rengėsi vilniečiai Monika Rėkutė, Medėja Gineitytė bei Tomašas Maksimovičius, kuriuos treniruoja A.Kalininas. Bet į šias žaidynes gali vykti tik du šalies atstovai – mergina ir vaikinai.

Apie penkiakovininkus priimta taip sakyti: jeigu sportininkas greitai nebėga ir neplaukia, tai jis nėra perspektyvus. Tarptautinė šiuolaikinės penkiakovės federacija, stengdamasi populiarinti šią sporto šaką, kone kiekvieną mėnesį po du tris kartus rengia šaudymo ir bėgimo varžybas. Jose rungtyniauja įvairaus amžiaus sportininkai, pradedant devynmečiais vaikais ir baigiant veteranais. Praktiškai mes dirbame su tais, kurie gerai bėga ir plaukia, turi perspektyvų Lietuvai iškovoti pasaulio, Europos čempionatų ir olimpinų medalių. Gabius sportininkus vežame į varžybas, juos motyvuojame, investuojame į savo ateitį.

Ar sunku rasti talentų?

Jų tikrai būtų galima rasti dar daugiau, bet bėda ta, kad negalime turėti daug sportininkų. Tarkime, Vilniuje nėra gero plaukimo baseino, sportininkai nepatogiu laiku priversti treniruotis nedideliame baseine „Olimpinė pradžia“. Rudenį duris turėtų atverti naujasis baseinas Fabijoniškėse, tačiau į jį bus toli važinėti.

Vilniaus penkiakovininkai treniruojausi Lengvosios atletikos manieže, čia jie šaudė, bėgioja, fechtuojasi, stiprėja fiziškai. Labai džiaugiamės, kad Vingio stadione šiemet buvo įrengta dešimties vietų šaudykla, kurioje sportininkai jau treniruojausi. Stadione jie ir bėgioja. Mumis rūpinasi LOSC sporto paslaugų skyriaus vedėjas Egidijus Zvilna, kuriam už tai esame dėkingi.

Kokiuose miestuose dabar ugdomi penkiakovininkai?

Vilniuje, Kaune, Telšiuose, o nuo šių

Europos trikovės čempionate visą garbės pakylą užėmė lietuvės (iš kairės): I.Zelvytė, A.Tamašauskaitė, L.Batulevičiūtė

metų – ir Šiauliuose, nes šio miesto sporto gimnazijoje įsteigtas trenerio etatas. Ten galės mokytis ir treniruotis penki šeši sportininkai, rungtyniausiantys keturkovės varžybose. Telšiuose šiuolaikinė penkiakovė prieš trejus metus atsirado rajono savivaldybės administracijos direktoriaus Sauliaus Urbono dėka. Savivaldybė skyrė pinigų ginklams įsigyti, rengia tarptautines trikovės (šaudymo, plaukimo, bėgimo) varžybas.

Ar tvirtos trenerių gretos?

Vilniaus miesto sporto centre penkiakovininkus ugdo tėvas ir sūnus Pavelas bei Tomas Makarovai, Artūras Kalininas ir aš, Neringa Palevičienė, buvęs daugkartinis fechtavimo čempionas Gintautas Maisiejus tobulina sportininkus fechtavimo takelyje, o Dalia Budavičiūtė – jojimo rungtyje. Po motinystės atostogų į darbą sugrįžo Karolina Gužauskaitė. Puse etato dar dirba legendinis treneris Jurijus Moskvičiovas, kuris dabar yra ginklų meistras.

Kaune penkiakovininkus ugdo Henrikas Eismontas, Vidmantas Vaičaitis, Paulius Aleksandravičius ir jojimo treneris Romas Jakutis. Trenere pradėjo dirbti ir buvusi penkiakovininkė Vilma Juchnevičiūtė.

Dirbate treneriu, esate federacijos generalinis sekretorius, o jums 72-eji...

Savo metais kol kas nesiskundžiu, jie man dirbti netrukdo. Mano bendramžis yra Jevgenijus Kliosovas, pora metų už mane vyresnis J.Moskvičiovas. Dirbu kartu su sūnumi Artūru ir jam perteikiu savo patirtį. Mūsų komandoje taip pat yra G.Maisiejus bei buvusi plaukikė N.Palevičienė.

Dirbame ir su jaunimu, ir su vyresnio amžiaus sportininkais. Trenerių komandą turėtų papildyti mūsų auklėtinė K.Gužauskaitė, kuri dirbs su vaikais. Dar padėdu treniruoti savo anūką – 2017 m. Lietuvos suaugusiųjų fechtavimo čempioną 17-metį Leonardą Kalininą, kuris mūsų grupėje yra puikus penkiakovininkų sparingo partneris, nes kairiarankis.

Siekdami, kad auklėtiniai gerai fechtuotųsi, dažnai važinėjame į treniruotčių stovyklas Minske ir Spaloje (Lenkija), kur yra puikios sporto bazės, ten treniruojamės su pajėgiais šeiminių fechtuotojais. Viliamės, kad puikias treniruotčių sąlygas netrukus turėsime ir Druskininkų olimpinėje bazėje.

Tarptautinė šiuolaikinės penkiakovės sąjunga mums patikėjo kitų metų birželį Druskininkuose surengti Europos 17-mečių ir 19-mečių čempionatus, kuriuose dalyvaus apie 250 sportininkų. Praėjusiais metais Vingio parke surengtas Pasaulio taurės finalas buvo pripažintas geriausiu pasaulio penkiakovininkų renginiu, todėl esame pasiryžę gerai suorganizuoti ir jaunimo čempionatus.

Ko tikėtės iš jaunųjų penkiakovininkų Buenos Airėse?

Iki tol vykusios dvejų jaunimo žaidynės buvo sėkmingos mūsų sportininkams: Singapūre ir Nandzinge bronzos medalius iškovojo G.Venčkauskaitė ir D.Vaivada. Per pirmąsias jaunimo olimpines žaidynes Singapūre mišrių estafečių varžybose su Rusijos sportininke bronzos medaliu džiaugėsi ir vilnietis Lukas Kontrimavičius. Norėtusi, kad ir trečias kartas jaunimo žaidynėse mūsų sportininkams būtų sėkmingas.

”

VIENTALYVAVIMAS PASAULIO IR EUROPOS DVIKOVĖS, TRIKOVĖS, KETURKOVĖS IR PENKIAKOVĖS JAUNUČIŲ, JAUNIŲ, JAUNIMO IR SUAUGUSIŲJŲ ČEMPIONATUOSE MUMS KAINUOJA APIE 50 TŪKST. EURŲ.

VIAČESLAVAS KALININAS

LIETUVIO BURIUOTOJO ŠUOLIS PER ATLANTĄ

GŪDŽIU SOVIETMEČIU SUMANĖS PERPLAUKTI ATLANTĄ NEDIDELE KREISERINE JACHTA „HERMES II“ BURIUOTOJAS BRONIUS ROŽINSKAS TAPO PIRMUOJU ŠIŲ TIKSLĄ ĮGYVENDINUSIU LIETUVIU. PRIMIRŠTĄ JO ŽYGI ĮPRASMINO NESENAI KLAIPĖDOJE, DANĖS KRANTINĖJE, ATIDĖNGTAS PAMINKLINIS KNECHTAS.

GEDIMINAS PILAITIS

Paminklą B.Rožinskui (1912–1968) atidengę buriuotojai prisiminė istorinį, bet dėl įvairių aplinkybių pamirštą jo reisą – buvęs Lietuvos jūrų jachtklubo instruktorius, mokęs jaunimą buriuoti, Lenkijoje statyta nedidele jachta „Hermes II“ dar 1963 m. iš Ščecino uosto leidosi į kelionę per Atlantą.

„Hermes II“ įgula, kurioje buvo ir trys Lenkijos buriuotojai, plaukdama Europos šalių pakrantėmis per penkis mėnesius nusigavo iki Karibų salų, o paskui pasiekė rytinį JAV pakraštį – Majamio uostą Floridoje. Ten atsiveikinęs su bendrakeleiviais B.Rožinskas burių nepadžiovė – su vienu Floridoje sutiktu amerikiečiu buriuotoju Christopheriu de Grabowskiu per Panamos kanalą išsiveržė į Ramųjį vandenyną ir sėkmingai nuplaukė iki vakarinės JAV pakrantės – San Diego uosto Kalifornijoje.

Amerikoje buriuotoją pasitiko tarpukariu į JAV emigravęs jo vyresnysis brolis Adolfas Rožinskas, buvęs vienintelis „Hermes II“ kelionės stebėtojas, koordinatorius ir rėmėjas krante.

Pasilikęs JAV B.Rožinskas svajoto apiplaukti Žemės rutulį, bet svajonės neįgyvendino – užatlantėje sunkiai dirbo, kad išlaikytų šeimą, kol netikėtai sustojo jo širdis. Santa Barbaroje mirusio Lietuvos okeaninio buriavimo pradininko B.Rožinsko palaikai buvo kremuoti, o pelenai, vykdant jo valią, išbarstyti Ramiajame vandenyne.

Siekdamas savo tikslo B.Rožinskas sovietmečiu su šeima repatriavo į Lenkiją, ten visą užgyventą turtą sudėjo į jachtą ir ryžosi kelionei per Atlantą. Šią idėją buriuotojas subrandino Lietuvoje.

JAMŽINTAS VARDAS IR ŽYGIS

Iškilaus buriuotojo B.Rožinsko vardas Klaipėdoje jamžintas „Rotary“ klubo „Concordia 1826“ iniciatyva, pritariant Lietuvos buriuotojų sąjungai (LBS).

Broliai Bronius (kairėje) ir Adolfas Rožinskai

Archyvo nuotr.

Knechtą (stulpą, prie kurio švartuojami laivai) puošia bronzos plokštė su išgraviruotu „Hermes II“ kelionės maršrutu „Ščecinas–Majamis–San Diego. 1963–1964“. Apačioje iškalti po šuolio per Atlantą ištarti ir užfiksuoti B.Rožinsko žodžiai: „Šią kelionę atlikau lietuvių tautos garbei.“

Skulptoriaus Klaudijaus Pūdymo sukurtas paminklas pagamintas iš Kuršių marių dugne atrasto didžiulio riedulio, iškelto į krantą žemkasėmis gilinant Klaipėdos jūrų uosto akvatoriją. B.Rožinsko atminimo jamžintojai įsteigė ir jo vardo medalį „Už okeaninius žygius Lietuvai“. Prie atidengto knechto jis buvo įteiktas šešioms jūrose ir vandenyuose šalį garsinusiems buriuotojams.

Buriuotojo duktė Nijolė Rožinskaitė-Zelwinder, surankiojusi išlikusius dokumentus, laiškus, užrašus, jau anksčiau mėgino įprasminėti tėvo atminimą, bet visos jos pastangos atsitrenkdavo į abejingumo sieną. Keli entuziastai buvo pasišovę jachtą

„Hermes II“ iš JAV pergabenti į Lietuvą, bet ji sutrūnijo Santa Barbaros uoste.

N.Rožinskaitė-Zelwinder dėkojo visiems, kurie padėjo atgaivinti pamirštą „Hermes II“ žygi: „Mano tėvo palaikai nuskendo vandenyne toli nuo Lietuvos, bet dabar jis vėl sugrįžo į savo gimtinę.“

PAKARTOJO LAKŪNŲ ŽYGDARBĮ

B.Rožinskas jachta į vandenynų platybes išsiveržė sovietų okupacijos metais. Jo kelionė per Atlantą buvo to meto sensacija, bet Lietuvos gyventojai apie tai nieko nežinojo, nes buriuotojas leidosi į tolimą kelionę iš Lenkijos, tada vadintos „laisviausiu baraku socializmo konclageryje“.

„Nors „Hermes II“ perplaukė vandenyną su Lenkijos vėliava, tas burlaivis buvo registruotas šioje šalyje, tai nėra kiek nesumenkina B.Rožinsko nuopelnų Lietuvai, nes jis buvo transatlantinio žygio sumanytojas, organizatorius, jachtos statytojas ir vienintelis savininkas, – per iškilmes

pabrėžė vienas paminklo iniciatorių neringiškis buriuotojas Arūnas Burkšas. – B.Rožinsko vardą ir jo žygį ilgai dengė užmaršties dulkės, džiaugiamės, kad jo atminimas įamžintas dabar, kai minime Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmetį.“

Klaipėdos merui Vytautui Grubliauskui „Hermes II“ reisas priminė lakūnų Stepono Dariaus ir Stasio Girėno skrydį per Atlantą. „B.Rožinskas – pirmasis lietuvis, kirtęs vandenyną jūrų keliais. Simboliška, kad jo atminimas įamžintas gražiausioje uostamiesčio promenadoje prie vandens“, – sakė V.Grubliauskas.

PAGERBTI IŠKILŪS KAPITONAI

B.Rožinsko vardo medalis buvo įteiktas kauniečiui kapitonui Ignui Miniotui už pirmojo trijų jachtų („Lietuva“, „Audra“ ir „Dailė“) žygio per Atlantą su trispalve maršrutu Klaipėda–Niu-jorkas organizavimą (1989). Vėliau I.Minio vadovaujama jachta „Laisvė“ dar apiplaukė aplink pasaulį.

Medaliu įvertintos klaipėdiečių jachtų kapitonų Osvaldo Kubiliūno ir Stepono Kudzevičiaus pastangos veržtis į pasaulio vandenynus. S.Kudzevičiaus vadovaujamas burlaivis „Lietuva“ pirmasis šalies buriavimo istorijoje apiplaukė Žemės rutulį (1992–1993). Šiems buruiotojams medaliai skirti po mirties.

Danės krantinėje buvo pagerbtas ir šilutiškis Kintų jachtklubo kūrėjas Andrius Varnas. Pasitelkęs į pagalbą dukterį Rasą ir baskų kilmės žentą jis įgyvendino gyvenimo svajonę – paties statyta nedidelė jachta „Ragainė II“ per dvejus metus apsuko ratą aplink pasaulį (2008–2010).

Didžiausios Lietuvos jachtos „Ambersail“ kapitonui Linui Ivanauskui, šešis kartus apiplaukusiam buruiotojų Everestu vadinamą Horno kyšulį, medalis įteiktas ir kaip okeaninių žygių vadovui, ir kaip padėka už sėkmingą operaciją gelbstint per audrą prie Horno iš jachtos iškritusį buruiotoją.

LBS viceprezidentas Raimundas Daubaras apdovanotas už „Tūkstantmečio odisėjos“ – buruiotojų žygio aplink Žemės rutulį jachta „Ambersail“ – organizavimą ir už pasaulio lietuvių vienijančias pilietines akcijas.

Neliko pamiršta ir B.Rožinsko dukte N.Rožinskaitė-Zelwinder – ilgameitei Detroito lietuvių bendruomenės pirmininkei medalis buvo įteiktas už siekį priminti tėvo kelionę per Atlantą.

Gėlių prie paminklo padėjo buruiotojo sūnus Virginijus Rožinskas, iš

Paminklinio knechto atidengimas Klaipėdoje

tėvo paveldėjęs aistrą buruioti. JAV gyvenantis inžinierius, daug metų dirbęs Japonijoje, pernai įsigijo 18 metrų ilgio burinį katamaraną, kuriu perplaukė Atlantą tėvo maršrutu nuo Majamio iki Ščecino. Taip jis paminėjo jachtos „Hermes II“ žygio 55 metų sukaktį.

„Mano tėvui skaudėjo širdį, kad negalėjo plaukti per Atlantą su lietuviška vėliava – buvo priverstas ieškoti kitokios išeities ir bendraminčių“, – priminė N.Rožinskaitė-Zelwinder.

ŽYGIS – LIETUVIŲ GARBEI

Pirmojo lietuvių okeaninio buruiotojo B.Rožinsko likimas susiklostė taip, kad apie jo istorinį žygį žinojome mažiau nei apie Kristupo Kolumbo keliones per Atlantą. K.Kolumbas savo nuotykius ir atradimus aprašė dienyuose, išliko jo laišakai, atskaitos karališkosioms šeimoms. B.Rožinskas irgi pildė dienyą, kuris mįslingai dingio, kai „Hermes II“ įgula pasiekė Floridą. Su šeima 1958 m. repatrijavęs į Lenkiją lietuvis įtarė, kad dokumentus galėjo pasisavinti šlovės troškę bendražygiai.

Jachtos „Hermes II“ sutiktvėš Majamyje irgi buvo dvejopos: Lenkijos buruiotojus pasveikino JAV gyvenantys jų tautiečiai. Su šios šalies vėliava plaukusią įgulą Baltuosiuose rūmuose priėmė tuometis valstybės prezidentas Johnas Kennedy – buvęs karo laivyno karininkas.

B.Rožinskas pateko į JAV lietuvių glėbį, kurie jį Niujorke, Los Andžele, Čikagoje sveikino kaip pirmąjį tautos didvyrį, įveikusį Atlantą vandens keliais. Po karo Detroito įsikūręs jo brolis A.Rožinskas ne tik akylai stebėjo, bet ir iš savo kišenės rėmė „Hermes II“ kelionę.

Sklaidant B.Rožinsko laiškus neky-la jokių abejonių, kas buvo tikrasis jachtos savininkas, vadovas, žygio sumanytojas ir organizatorius. Apie tai liudija to meto publikacijos iševi-

jos leidiniuose. Įspūdingą B.Rožinsko jachtos „Hermes II“ kelionę iš socializmo lagerio pastebėjo ir didžioji JAV žiniasklaida. Nuplaukęs iki Amerikos krantų jis tiesiai šviesiai deklaravo savo odisėjos tikslus: „Aš, lietuvis Bronius Rožinskas, gerbdamas ir mylėdamas savo tautą ir tėvynę Lietuvą, pasiryžau perplaukti Atlantą nuosava jachta „Hermes II“... Pasiėkiau Floridą, iš ten – per Panamos kanalą, Ramųjį vandenyną į Los Angeles. Šią kelionę padariau lietuvių tautos garbei.“

B.Rožinskas ketino plaukti per Atlantą vienas, bet Lenkijos valdžia palaikė jį keistuoliu ir neleido – buruioti jūrose tokia jachta kaip „Hermes II“ pagal ano meto saugios laivybos taisykles buvo leidžiama ne mažesnei kaip keturių žmonių įgulai.

Iš Vilniaus krašto kilę B.Rožinsko žmonos giminaičiai gyveno Lenkijoje. Trakuose dirbusiam lietuviui, su šeima legaliai persikėlus gyventi į kaimyninę šalį, Ščecinas buvo tik laikina stotelė prieš šuolį per Atlantą. Žmona Regina vyro užmojų nežabojo, nors į kelionę buvo sudėtos visos jų santaupos.

Vėliau sužinojęs, kad Bohdanas Dacko Lenkijoje pasiskelbė kaip už viską atsakingas jachtos „Hermes II“ žygio organizatorius ir vienvaldis lyderis, pasipiktinęs B.Rožinskas puolė rašyti prisiminimus, bet jų nebaigė – išliko tik juodraščiai. Ilgainiui jo vardas pamirštas ir išsivijoje.

Anais laikais Lietuvos buruiotojai neiškišdavo nosies į Baltiją. Maži burlaivukai malėsi siauroje Klaipėdos uosto protakoje, pasienio užkardų zona paverstose Kuršių mariose buruioti buvo uždrausta – sovietų kariškiai akylai stebėjo, kas vyksta krante ir ant vandens. Trakuose ir Klaipėdoje dirbęs Lietuvos jūrų jachtklubo instruktorius B.Rožinskas su savo auklėtiniais išvykdavo tik į SSRS buriavimo varžybas Taline, Leningrade, Sočyje, Nikolajeve.

B.Rožinsko vardo medalis

”
**AŠ, LIETUVIS
BRONIUS
ROŽINSKAS,
GERBDAMAS
IR MYLĖDAMAS
SAVO TAUTĄ IR
TĖVYNĘ LIETUVĄ,
PASIRYŽAU
PERPLAUKTI
ATLANTĄ
NUOSAVA
JACHTA
„HERMES II“.**

IŠ KO GYVENSIM?

SKUBU ĮSPĖTI, O GAL IR NURAMINTI, KAD ŠIS KOMENTARAS – NE APIE PINIGUS. PRADĖKIME NUO TOLESNĖS, BET ITIN SVARBIOS ĮŽANGOS.

DAINIUS GENYS

Vyresnio amžiaus skaitytojai greičiausiai mena sovietmečiu populiarią atsakymą į klausimą, kaip gyveni? Tasai atsakymas dažnai būdavo toks: „iš algos.“ Jis turėjo kelias paslėptas prasmes. Visų pirma tai skambėjo kaip žodžių žaismė. Antra, tai buvo tarsi išpažinimas apie tų laikų dorumo standartą, suprask – neužsiimu spekuliacija, tenkinuosi tik alga. Trečia, posakis išduodavo savotišką desperaciją – nors algą ir gaunu, bet vargstu...

Praėjusį kartą („Olimpinė panorama“, 2018 m. Nr. 6) kalbėjome apie Kauno „Žalgirio“ krepšinininkų vyriausiojo trenerio nukaltą *detalizmo* sąvoką. Beje, visai gali būti, kad šią vasarą Šarūnu Jasikevičiumi domėjosi (ar bent jau akylai peržiūrėjo jo nuveiktus darbus) ne tik varžovų komandų vadovai, bet ir Valstybinė lietuvių kalbos komisija. Juk įmanoma, kad nė vienas kitas sporto pasaulio žmogus nepateikė (arba, kaip dabar jaunimas saktų, „nepašerino“) tiek daug viešai prigyančių kalbos naujadarų kaip Š.Jasikevičius. Šiandien norisi atkreipti dėmesį į kitą to paties autoriaus posakį – gyvena iš įžaidėjo. Taip jis ne kartą yra apibūdinęs priešinininkų komandų žaidėjus, nuo kurių sukuriamų progų

”

ŠIANDIEN SPORTE YPAČ REMIAMASI NE TIK TALENTU, BET IR GALVA. VAIZDINGAI KALBANT, KIEKVIENAM SPORTININKUI PRAVARTU PASIŽYMĖTI KOGNITYVINIAIS GEBĖJIMAIS, BŪTI SAVOTIŠKU MENTALISTU.

priklauso visos ekipos produktyvumas aikštelėje.

Kritikai gali turėti kitą nuomonę: įžaidėjo indėlis krepšinyje neretai pervertinamas. Gerai veikiantis komandinio puolimo mechanizmas minimalizuoja įžaidėjo indėlį – jam belieka tik persivaryti kamuolį per aikštelę. Manding, šiandien pamažu įsitvirtina kitokia koncepcija – turėti komandoje kuo daugiau kūrėjų. Kodėl? Ogi logika paprasta: kuo dau-

giau kūrėjų – tuo sunkiau prognozuojamas žaidimas.

Galimybė apskaičiuoti net menkiausias smulkmenas kuria regimybę, tarsi viską įmanoma išmatuoti ir apskaičiuoti, vadinasi, ir nuspėti. Didėjantys žiūrovų analitiniai gebėjimai, be abejo, daro sportą įdomesnį. Nepaisant informacijos ir dėl jos besiformuojančių akivaizdybių gausos kūrėjų problema vis dėlto išlieka. Algoritmas neturi spontaniškumo, kūrybiškumo, improvizacijos.

Šiandien sporte ypač remiamasi ne tik talentu, bet ir galva. Vaizdingai kalbant, kiekvienam sportininkui pravartu pasižymėti kognityviniais gebėjimais, būti savotišku mentalistu. Neatsitiktinai viena sparčiausiai populiarėjančių krepšinio sąvokų yra IQ.

Jungtis tarp žaidimo plano ir kūrėjų (nesvarbu, apie ką kalbėsime – apie sportą, sporto vadybą ar didžiąją politiką) yra kur kas gilesnė, nei gali pasirodyti iš pirmo žvilgsnio. Galime viltis ar kliautis įvairialype analize ir totaliniu puolimu, bet galime ieškoti individualybių, neatmetančių analitikos svarbos, tačiau perleidžiančių ją per savo kūrybingumo matricą. Deja, taip jau yra, kad daugeliui mūsų, nepasižyminčių nei menine, nei kūrybine vaizduote, individualybių sprendimai gali būti sunkiai suprantami: ne visiems duota matyti iš esmės kažką naujo, nebijoti peržengti nusistovėjusių praktikų ir eiti pirmyn. Akivaizdu, kad kiekviena rizika gali pateikti savų sąnaudų. Mūsų mentalitetui ilgą laiką buvo artimas metaforiškas atsakymas „iš algos“... Suprask – yra kaip yra. O kas, jei iš vaizduotės?

Juk ne tik sporte svarbu lavinti ir puoselėti kūrybingumą. Mokėti ne tik vertinti situaciją, bet ir kurti progas sau bei kitiems. Nesitenkinti nei desperacija, nei statistikos kuriama tikrove, bet siekti kažko daugiau suvokiant, jog viskas įmanoma. Įvairiose nelengvose situacijose neretai ieškome gelbėtojų, o gal vertėtų ieškoti kūrybingų sprendimų? ■

NUO PASAULIO ČEMPIONO IKI MINISTRO

RUGSĖJO 13 D. JAU TRADICINE TAMPANTI „LTEAM“ KONFERENCIJA JOS DALYVIAMS SIŪLO SUŠITIKTI SU PASAULIO ČEMPIONU ANDRIUMI GUDŽIUMI, VIENINTELE LIETUVE, ŽAIDUSIA MOTERŲ NBA, JURGITA ŠTREIMIKYTE-VIRBICKIENE, VIRTUVĖS MITŲ GRIOVĖJŲ ALFU IVANAUSKU, SVEIKATOS APSAUGOS MINISTRU AURELIJUMI VERYGA IR KITAIŠ GARSIAIS SAVO SRITIES ŽINOVAIS.

„Reta proga, kai vienoje erdvėje susitinka tiek daug profesionalų ir sporto fanų. Dalyvių laukia netikėti pranešimai, aktualios diskusijos su sporto, meno pasaulio žvaigždėmis, su vadybos ir viešųjų ryšių profesionalais, galimybė išbandyti naujas technikas ir puiki proga tiesiogiai pabendrauti“, – sako vienas konferencijos organizatorių, Lietuvos olimpinio fondo vadovas Mantas Marcinkevičius.

Konferenciją pradės diskusija su sveikatos apsaugos ministru A. Veryga „Sveika visuomenė: utopija ar realybė?“. Čia savų argumentų taip pat pateiks Lietuvos laisvosios rinkos instituto prezidentas Žilvinas Šilėnas, sveikatingumo ekspertė dr. Simona Pajaujienė ir Lietuvos olimpinės rinktinės vyriausiasis gydytojas Dalius Barkauskas.

Kokia aukso medalio kaina? Į šį klausimą atsakys ką tik Europos čempionatą laimėjęs diskometikas A. Gudžius, jo treneris Vaclovas Kidykas bei LTOK prezidentė, olimpinė čempionė Daina Gudžinevičiūtė.

Apie mėgėjų profesionaliajame sporte svarstys ekonomistas Nerijus Mačiulis, režisierius ir aktorius Vidas Bareikis, aktorius Marius Repšys ir kiti.

Konferencijoje bus kalbama apie lėšų pritraukimą sporto projektams, profesionalių renginių organizavimą, elektroninio sporto ateitį. Medikai ir mitybos profesionalai dalyvės išvalgomis, koks turėtų būti vaikų maistas.

Konferencijos metu dalyviai turės progą išgirsti praktinių patarimų ir net pasportuoti – treniruotes ves „Impuls“ treneriai Vilma Brinac ir Tadas Pocius.

„LTEAM“ KONFERENCIJOS PROGRAMA

I SALĖ

9:30 val. Sveika visuomenė: utopija ar realybė? Diskutuoja Aurelijus Veryga, Žilvinas Šilėnas, dr. Simona Pajaujienė, Dalius Barkauskas. Kalbina Aidas Puklevičius.

10:30 val. Mažos ir didelės vaikų mitybos nuodėmės. Diskutuoja doc. dr. Vaidotas Urbonas (vaikų gastroenterologas), Alfas Ivanauskas, Monika Juškevičiūtė (atlikėja, dviejų vaikų mama).

11:15 val. Psichologinis pasirengimas: kaip pasiekti maksimalių rezultatų? Pranešėjas Andrius Liachovičius (sporto psichologas).

11:45–13:00 val. Pietų pertrauka

13:00 val. Ką neprofesionalai veikia profesionaliajame sporte? Pranešėjas Nerijus Mačiulis (banko „Swedbank“ vyriausiasis ekonomistas).

13:30 val. Sportas ir karjera. Pasakoja Vidas Bareikis, Marius Repšys.

14:30–15:00 val. Kavos pertraukėlė. Efektyvūs pratimai, kaip atsigauti po gimdymo. Jais pasidalins trenerė Vilma Brinac.

15:00 val. Aukščiausi sporto pasiekimai ir motinystė. Diskutuoja Jurgita Štreimikytė-Virbickienė, Diana Lobačevskė (olimpietė, maratono bėgikė).

15:45 val. Medalio kaina. Diskutuoja Daina Gudžinevičiūtė, Andrius Gudžius, Vaclovas Kidykas.

II SALĖ

10:30 val. Krizė! Kaip ją spręsti viešojoje erdvėje? Diskutuoja Andrius Baranauskas („Tele2“ komunikacijos vadovas), Rytis Sabas (Lietuvos futbolo federacijos komunikacijos projektų vadovas), Darius Gudelis (Vilniaus „Ryto“ klubo vadovas).

11:15 val. Kaip pritraukti lėšų sporto projektams? Svarsto Mindaugas Morkūnas (rėmimo rinkodaros konsultantas, rėmimų konferencijos „Smart-Sponsorship.lt“ iniciatorius, MO muziejaus rėmimų vystymo vadovas). **Diskusija „Kas motyvuoja verslą remti sporto projektus?“** Dalyvauja Norbertas Pranckus (įmonės „Birštono mineraliniai vandenys“ valdybos pirmininkas), Milda Monstavičiūtė (NIKE prekės ženklų vadovė Lietuvoje), Mindaugas Morkūnas (rėmimo rinkodaros konsultantas).

11:45–13:00 val. Pietų pertrauka

13:00 val. Sužibėk renginiuose: kaip paversti stebėtojus dalyviais? Patirtimi dalijasi Lauras Balaiša (verslo konsultantas).

13:30 val. Ko trūksta elektroniniam sportui iki vietos olimpinėse žaidynėse? Svarsto Šarūnas Kubilius („GameOn“ rinkodaros ir komunikacijos vadovas).

14:30–15:00 val. Kavos pertraukėlė. Kūnų stiprinantys balanso pratimai kiekvienai dienai. Moko treneris Tadas Pocius.

15:00 val. Sportas = sveikata. Ar visada? Svarsto Dalius Barkauskas (Lietuvos olimpinės rinktinės vyr. gydytojas).

Organizatoriai pasiieka teisę keisti programą

GOLFAS

L TOK PREZIDENTĖS PRIZĄ LAIMĖJO R. GAIDYS

Liepos 29 d. Sostinių golfo klube vyko L TOK prezidentės Dainos Gudzinevičiūtės golfo taurės turnyras. Svilinant 32 laipsnių karščiui varžybose jėgas išbandė 46 golfo mėgėjai, o pereinamąjį nugalėtojo taurę iškovojo Rolandas Gaidys.

R. Gaidys aikštyną įveikė 72 smūgiais (PAR). Antrą vietą iškovojo Darius Oliškevičius, kuriam prireikė 76 smūgių (+ 4 nuo aikštyno PAR), trečią – 77 smūgiais aikštyną įveikęs Robertas Poškus (+ 5 nuo aikštyno PAR).

Moterų varžybas laimėjo Vida Vyšniauskienė, panaudojusi 101 smūgį (+29 nuo aikštyno PAR).

0–18 HCP (handikapo) kategorijoje „Stableford“ formatu pirmą vietą užėmė Raimondas Balčiūnas, surinkęs 43 taškus. Antras liko 40 taškų pelnęs Linas Aldonis, trečią vietą užėmė Romualdas Butrimas (39 taškai).

18.1–36 HCP kategorijoje „Stableford“ formatu pirmą vietą užėmė Arvydas Bubulis su puikiu rezultatu – 44 taškais. Antra vieta atiteko tašku atsilikusiam Broniui Baziui (43 taškai), trečia – Sigitui Stumbriui (43 taškai).

Iš kairės: Lietuvos golfo federacijos prezidentas Česlavas Okinčicas, D. Gudzinevičiūtė ir R. Gaidys

„Turnyras vyksta jau penktus metus iš eilės, jame noriai dalyvauja Lietuvos golfo bendruomenė. Dėkoju Sostinių golfo klubui už puikią organizaciją. Kartu noriu pranešti džiugią žinią – nuo kitų metų šis golfo turnyras bus reitinginis“, –

sakė L TOK prezidentė D. Gudzinevičiūtė.

Priminsime, jog L TOK prezidentės golfo taurės turnyras rengiamas nuo 2014 m., kai buvo paskelbta, kad golfas įtraukiamas į olimpinę žaidynių programą.

PROJEKTAS

APIE MAŽŪJŲ ŽAIDYNES

Liepos 20 d. L TOK vyko projekto „Lietuvos mažųjų žaidynės“ apskritojo stalo diskusija. Joje dalyvavo L TOK olimpinio švietimo programų vadovė Ugnė Supranavičienė, Respublikinės ikimokyklinio ugdymo kūno kultūros pedagogų asociacijos prezidentė Audronė Vizbarienė, Vilniaus, Kauno, Šiaulių ir Klaipėdos miestų ikimokyklinio ugdymo įstaigų atstovės, Lietuvos mažųjų žaidynių etapų organizatorės.

Susitikimo metu buvo aptartas 2018 m. projektas, jo etapų eiga. Pasidžiaugta rezultatais, skirtinguose Lietuvos miestuose surengtais net keturiais finaliniais festivaliais. Įvardytos stipriosios ir silpnosios projekto pusės, identifikuotos ir analizuotos projekto organizatorių bei koordinatorių galimybės, pateikta su tolesne projekto plėtra ir kokybišku suplanuotų veiklų įgyvendinimu susijusių siūlymų.

Pasitarimo dalyvės

TAUTIEČIAI

PASAULIO LIETUVIŲ
ŽAIDYNĖS

Rugpjūčio 2 d. LTOK viešėjo Pasaulio lietuvių bendruomenės atstovai Dalia Henke, Vida Bandis, Laurynas R. Misevičius, Rolandas Žalnierius, Vaidas Matulaitis bei ilgų nuotolių bėgikas Aidas Ardzijauskas. Svečiai susitiko su LTOK prezidente Daina Gudzinevičiūte ir LTOK generaliniu sekretoriumi Valentinu Paketūru.

Susitikimo tikslas – atnaujinti bendradarbiavimą, aptarti aktualijas ir padiskutuoti Lietuvos sportui svarbiomis temomis. Daugiausia kalbėta apie 2017 m. Kaune suorganizuotas ir 2021 m. Druskininkuose vyksiančias Pasaulio lietuvių žaidynes. Aptartos galimybės užsienyje užaugusius didelio meistriškumo sportininkus lietuvius įtraukti į Lietuvos olimpinį judėjimą, olimpinės rinktinės kandidatų sąrašą.

Susitikimo dalyviai

Gedo Saroškios nuotr.

AUTOMOBILIAI

„TOYOTA AVENSIS“
RAKTELIAI

Rugpjūčio pradžioje Glazge (Škotija) trenerio Mykolo Masilionio auklėtiniai iškovojo Europos irklavimo čempionato sidabro medalius. Po kelių dienų LTOK kiemelyje šiam treneriui buvo įteikti naujo automobilio „Toyota Avensis“ rakteliai.

Tiesa, ne už Europos sidabrą, o už prieš metus su porine keturviete valtimi iškovotą pasaulio čempionų titulą. Priminsime, kad M. Masilionio treniruojama porinės keturvietės įgula – Martynas Džiaugys, Aurimas Adomavičius, Dovydas Nemeravičius ir Rolandas Maščinskas 2017-aisiais Floridoje (JAV) tapo pasaulio irklavimo čempionais.

Tokį sprendimą, bendradarbiaudamas su „Toyota“, dar pavasarį priėmė Lietuvos tautinis olimpinis komitetas, jį patvirtino Lietuvos sportininkų rengimo ir dalyvavimo Tokijo olimpinėse žaidynėse programos ekspertų komisija.

„Automobilis mūsų darbe tikrai reikalingas tiek aprūpinant rinktinę, tiek vykstant į treniruočių stovyklas ar varžybas. Naujasis automobilis erdvus, talpus, o tai irklautojams itin svarbu. Jau spėjau jį išbandyti“, – šypsojosi „Toyota Avensis“ raktelius atsiėmęs M. Masilionis.

D. Gudzinevičiūtė ir M. Masilionis

Vytauto Dranginio nuotr.

„Federacijoms nuolat reikia automobilių. Džiaugiuosi, kad jau ne pirmą kartą ekspertų komisija atsuka į trenerius – į profesionalus, kurie dažnai lieka sportininkų šešėlyje. Džiaugiamės, kad pasaulio čempionų treneris važinės LTOK ir Tarptautinio olimpinio komiteto partnerių „Toyota“ automobiliu“, – sakė olimpinė čempionė, LTOK prezidentė

Daina Gudzinevičiūtė.

Už LTOK lėšas nupirkta automobilis skirtas elitiniams sportininkams – kandidatams į olimpinės žaidynes rengti ir administruoti, kasdienams trenerių darbo sąlygoms pagerinti aptarnaujant didžiausio meistriškumo sportininkus, pasaulio čempionus.

TOKIJO ŽAIDYNIŲ TALISMANAI

JAPONŲ MOKSLEIVIAI IŠRINKO VARDUS 2020 M. VASAROS OLIMPINIŲ IR PAROLIMPINIŲ ŽAIDYNIŲ TALISMANAMS.

ALGIS BALSYS

Miraitowa ir Someity

Įvairių žaidynių talismanai

Mėlynais langeliais išmargintas olimpinis žaidynių talismanas buvo pavadintas Miraitowa. Vardas sudarytas sudėjus japoniškus žodžius „mirai“ (ateitis) ir „towa“ (amžinybė). Rožiniais langeliais išmargintas parolimpinių žaidynių talismanas pavadintas Someity. Šis vardas kilo iš garsiųjų japoniškų sakurų pavadinimo ir angliškos frazės „so mighty“ (liet. toks galingas).

Japonų nuomone, talismanai yra tradicijos ir naujoviškumo derinys. Ypatingomis galiomis pasižymintys talismanai buvo pristatyti šių metų vasarį. Žaidynių simbolius iš trijų pateiktų variantų taip pat išrinko šalies mokiniai. Miraitowa turi stiprų teisingumo jausmą ir yra labai atleistiškas, be to, šis talismanas esą turi magišką galią, leidžiančią jam akimirksniu persikelti bet kur. Someity dažniausia būna ramus, bet prireikus gali tapti labai stiprus.

Japonija ir jos žmonės garsėja meile įvairiems talismanams – ši šalis turi daugybę įvairiausio pobūdžio simbolių. Tokijo olimpinis žaidynių organizatoriai tikisi, kad Miraitowa ir Someity bus tokie pat populiarūs, kaip ir Pjongčango žiemos žaidynių talismanas baltasis tigras Suhorangas.

Dabar sunku įsivaizduoti vasaros ar

žiemos olimpinės žaidynes be originaliųjų, vaikų ir suaugusiųjų mėgstamųjų olimpinis talismanų, kurie įteikiami ir ant garbės pakyloms užkopusiems sportininkams.

Talismanais buvo jau keli šunys, net keturios pelėdos, vaikai, antikvarinės graikiškos lėlės, meškos ir leopardai, sniego kamuolys ir metalo lašas... Pirmieji olimpiniai talismanai kalnų slidininkas Shussas ir Raudonasis jaguaras pasirodė 1968 m. Grenoblio žiemos ir Meksikos vasaros žaidynėse 1968-aisiais. Vis dėlto pirmasis oficialiai Tarptautinio olimpinio komiteto pripažintas olimpinis talismanas buvo taksų veislės šuo Valdis.

1972 m. Miuncheno olimpinis žaidynių talismaną kūrė žinomas vokiečių grafikas Otlas Aicheris. Jis neatsitiktinai kaip prototipą pasirinko savo ilgaplaukį augintinį. Dailininkas puikiai žinojo, kokie atkaklūs ir vikrūs yra taksai. Talismano kūrėjas žinojo ir tai, kokia populiarūs šie šunų veislės ne tik Bavarijoje, bet ir abiejose Vokietijose bei Europoje. Talismanas buvo graibstyte graibstomas. Dabar jis jau didelis deficitas. Vis dėlto labiausiai kolekcininkų medžiojamas 1976 m. Insbruko žiemos olimpinis žaidynių pliušinis talismanas Sniego žmogus, kuris buvo išleistas nedideliu tiražu.

Valdis

Ne visi talismanai tampa labai populiarūs. 1980 m. Maskvos olimpinis meškiukas buvo populiariesnis net už pačias žaidynes. Mišą pirkto milijonai. Jis buvo stiklinis, pliušinis, plastikinis ir net auksinis. Gal vėlgi dėl žaidynių boikoto, bet panašaus populiarumo kaip Miša sulaukė 1984 m. Los Andželo olimpiados talismanas skrybėlėtas plikagalvis erelis Samas. O štai 2012 m. Londono olimpinis žaidynių modernieji talismanai Venlokas ir Mondevilis – du stebuklingi animuoti plieno lašai nebuvo labai mėgstami. Gal jų kolekcininkai ieškos dar po keletų metų?

Daugiausiai talismanų – net penki buvo pagaminti 2008 m. Pekino vasaros olimpinėms žaidynėms, po tris – Sidnėjaus (2000 m.), Solt Leik Sičio (2002 m.), Vankuverio (2010 m.) ir Sočio (2014 m.) žiemos žaidynėms. ■

PIRMĄ KARTĄ LIETUVOJE

PASAULIO DAILIOJO ČIUOŽIMO

ZALGIRO ARENA

**RUGSĖJO
6-8 D.**

**JAUNIMO
GRAND
PRIX**

DALYVAUJA
33 ŠALYS

RENGINIO AMBASADORIAI:
MARGARITA DROBIAZKO IR POVILAS VANAGAS

BILJETUS PLATINA WWW.BILIETAI.LT

AUDIMAS

Funkcionalūs
drabužiai tavo
aktyviai dienai

LENGVI

TAMPRŪS

GARINANTYS
DRĖGMĘ

NEGLAMŽŪS

Atrask naują kolekciją
„Audimo“ parduotuvėse arba
www.audimas.com